
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Pányok Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	5
Értékeink, küldetésünk	12
Célok	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	16
1. Jogszabályi háttér bemutatása	16
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	22
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	24
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	60
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	80
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	89
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	100
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	106
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	107
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	109
1. A HEP IT részletei	109
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	109
Jövőképünk.....	110
Az intézkedési területek részletes kifejtése	111
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	117
3. Megvalósítás	121
A megvalósítás előkészítése	121
A megvalósítás folyamata.....	121
Monitoring és visszacsatolás	124
Nyilvánosság	124
Érvényesülés, módosítás.....	126
4. Elfogadás módja és dátuma.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Pányok Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Törvényi szabályozás

Magyarországon az egyenlő bánásmód követelménye több szinten fogalmazódik meg, melynek első szintje Magyarország Alaptörvénye, mely kimondja, hogy az emberi és állampolgári jogok mindenkit egyenlő mértékben illetnek meg,különbségtétel nélkül, így az Alaptörvényben felsorolt szempontok (faj, nem, bőrszín, vallás, nyelv... nyitva hagyva a felsorolást) alapján tilos a diszkrimináció. Az Alaptörvény utal pozitív diszkriminációs megoldásokra is, tiltja a hátrányos megkülönböztetést.

Emellett több hatályos jogszabály ad részletes útmutatást az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítás követelményének értelmezéséhez és megvalósításához, melyek tükrében érdemes a komplex esélyegyenlőséget vizsgálni Pányok településen.

1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról

1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2000. évi LX. törvény a foglalkoztatásból és a foglalkozásból eredő hátrányos megkülönböztetésről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1958. évi 42. ülészakán elfogadott 111. számú Egyezmény kihirdetéséről

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról kiemelkedik a jogrendszer adta szabályozások sorában. A 2003-ban elfogadott esélyegyenlőségi törvény egy átfogó és részletes áttekintés, amelynek célja az Európai Unió joganyagával való összhang megteremtése, de túl is mutat az európai szabályozáson. A törvény általános szabályozásokat tartalmaz, illetve külön fejezetben foglalkozik a foglalkoztatás, oktatás, szociális biztonság és egészségügy, a lakhatás, az egészségügyi ellátás területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetéssel is.

97/2005. (XII. 25.) OGY határozat az Országos Területfejlesztési Koncepcióról

96/2005. (XII. 25.) OGY határozat az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepcióról

10/2006. (II. 16.) OGY határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról

Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról

119/2010. (IV. 16.) Korm. rendelet az országos Esélyegyenlőségi Szakértői Névjegyzékről, az esélyegyenlőségi szakértői tevékenység végzéséről és annak feltételeiről, a szakértő működéséről

120/2010. (IV.16.) Korm. rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjairól

2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

2011. évi CXC. törvény a köznevelésről

32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 771/2006/EK határozata (2006. május 17.) az „Esélyegyenlőség mindenki számára” európai évről (2007) – az igazságos társadalom irányában. A 2007 - Egyenlő Esélyek Mindenki Számára Európai Év célkitűzése az volt, hogy az európai társadalom figyelmét az igazságos és összetartó, vagyis a mindenki számára egyenlő esélyeket biztosító társadalom előnyeire irányítsa. Ez megköveteli a társadalmi érvényesülést gátló akadályok elmozdítását, valamint egy olyan légkör kialakítását, melyben Európa sokféleségére a társadalmi gazdasági életerő forrásaként tekintenek.

A település bemutatása

A falu neve 1263 óta ismert. A falu története a XIII. századtól követhető nyomon, amikor Pányoki Jakab V. Istvántól várföldet kapott ajándékba és így ő lett a fiáról elnevezett ruszkai Dobó család őse. 1266-ban az újvári telepések szerették volna megszerezni, de a Pányoki család örökölt jogon birtokolta. 1427-ben jelentős helység volt, amely 32 adózó jobbágyportával bírt. 1565-ben viszont már csak 5 portája volt. A XVII. században Lorántffy Zsuzsanna kapta meg adományként. 1715-ben a török pusztítás következtében teljesen lakatlan volt.

A század végére ismét benépesült. 1828-ben 454 a lakóinak szám. Dr. Borovszky Sámuel 1896-ban megjelent monográfiájában a következőket írja Pányokról. „Pányok 72 házzal és 416 magyar lakossal. Postája Alsó-Kéked, távirója Hidas-Németi. A falu határában a Hasdát hegyben régebben arany és ezüsbánya volt, de beszakadt, s újabb kiaknázást senki sem kísérelt meg. A faluhoz tartozó Mézes nevű dűlőn Aba Sámuel idejében a hagyomány szerint a király méhese volt. A község egyik földesura annak idején Kazinczy Ferenc volt.” 1930-ban pedig már 438 főt regisztrálnak Pányokon.

Lakóinak a földművelés nyújtotta szegényes megélhetését a gombázás és a fakitermelés évszázadokon át segítette. Később fűvarosairól is ismert lett, egészen Kassáig. A falu időközben a hegyoldal irányából egyre inkább a Hernád felé terjeszkedett, lakosainak foglalkozása is fokozatosan átalakult. Az 1960-as évek elején létrejött tsz, és az erdőgazdaság nyújtotta az ittenieknek a fő megélhetési forrást, ami az 1980-as évekre is jellemző volt. A fiatalok többsége viszont a megye városaiban, vagy egyéb ipari településein igyekszik elhelyezkedni, így helyben már főként csak az idősebbek dolgoznak.

A község népessége az 1970-es évek végéig gyorsan, azután lassuló ütemben fogyott, mára ez a folyamat megállni látszik. Bár a települést az elnéptelenedés nem fenyegeti, de a súlyos mértékű elöregedés nyomasztó szociális problémát jelent. A helyi lakosság száma 1960-ban 333 fő, 1970-ben 291, 1980-ban 198 fő. Az 1990-es évek elejének fő demográfiai gondja a gyorsan elöregedő népesség.

A településen 1997-ben épült ki a gázvezeték hálózat, 2005-re a község teljes víz és szennyvízhálózata megoldott.

Mára a település kezd átalakulni, megjelentek a városiak, akik meglátva a környék szépségét hétvégi házat vásároltak, így egyre jobban kezd kialakulni a "hétvégi turizmus" illetve a falusi turizmus.

Pányok Borsod - Abaúj - Zemplén megye északi részén, a Zempléni-hegység északnyugati lábainál, a Magyar - Szlovák határ közelében elhelyezkedő kisközség. A település a Miskolcra - Hidasnémetihez vezető 3-as úton haladva, Hidasnémetit elhagyva Kéked felé fordulva, majd Abaújvárt elhagyva jobbra letérve található kis, csöndes "zsáktelepülés". A község földrajzi fekvése turisztikai szempontból nagyon kedvező. A Pányokba vezető úton

haladva festői látvány tárul elénk. A sűrű erdővel borított domboldalak félkörívben fogják körbe a maroknyi kis falut. A fák lombkoronája közül kifehérlő templomtorony jelzi az utazónak, hogy még érdemes tovább mennie, mert a sok-sok fa között egy csodálatos, csendes kis falu várja az ideérkezőket.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	56	bázis év
2017	60	107,14%
2018	58	96,67%
2019	59	101,72%
2020	97	164,41%
2021	100	103,09%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

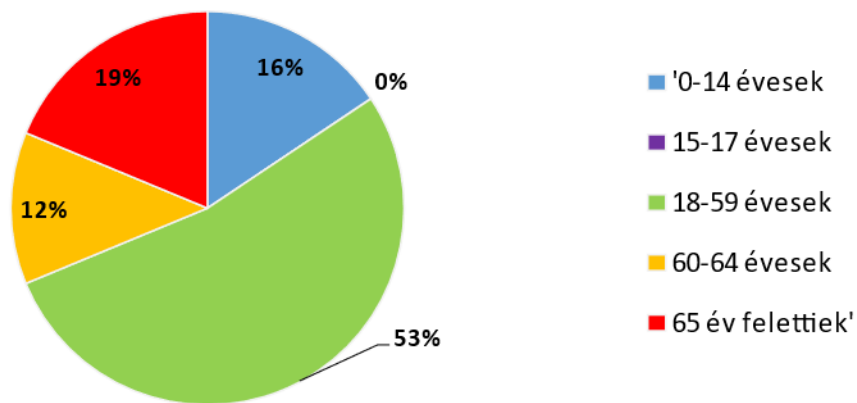
Pányok község lakónépességének száma az elmúlt öt évben növekedést mutat. 2016-ban 56 fő volt, 2021-re 100 főre növekedett.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

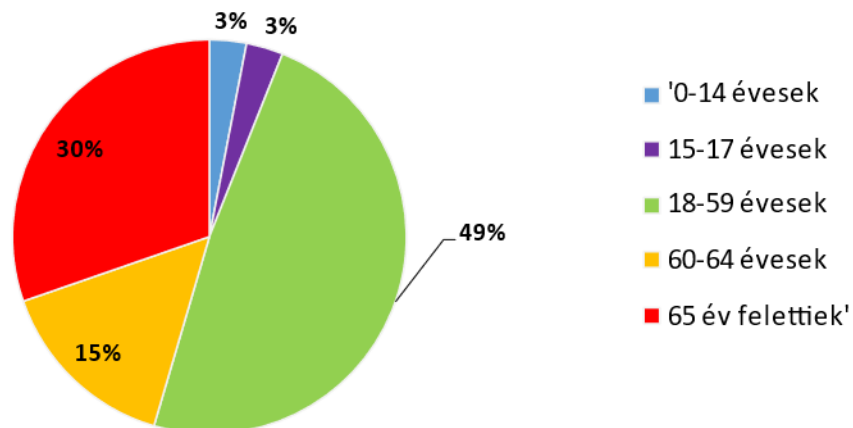
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	32	33	65	49,23%	50,77%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			1	1,54%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	5	1	6	7,69%	1,54%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	0	1	1	0,00%	1,54%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	17	16	33	26,15%	24,62%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	4	5	9	6,15%	7,69%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	6	10	16	9,23%	15,38%

Forrás: TeIR, KSH-STAR

Állandó népesség- férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség- nők életkori megoszlása

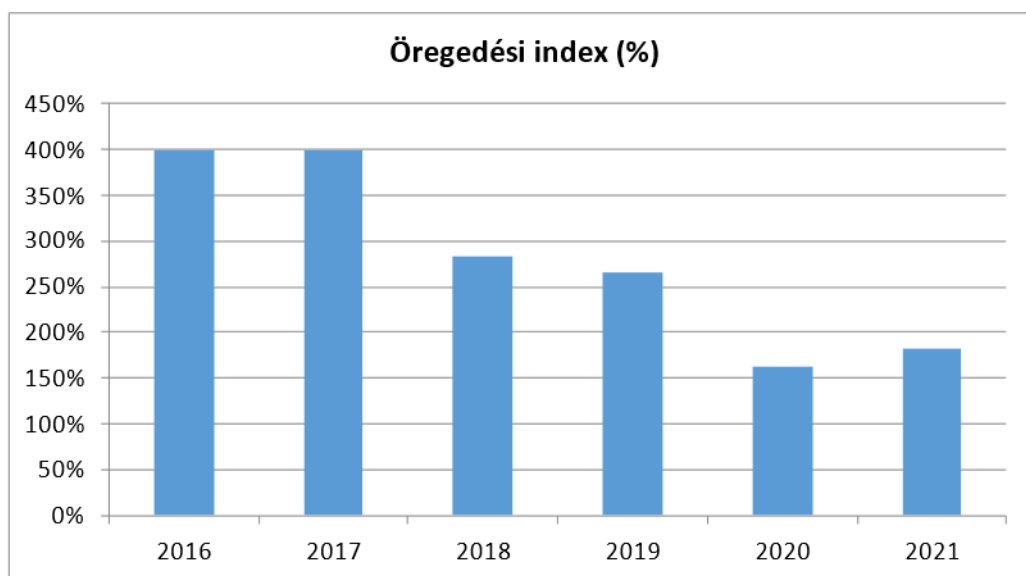

Az állandó népesség a 2019-es évben nemek szerinti arányuknál megfigyelhető, hogy a női lakosság aránya magasabb, mint a férfiaké. Országos viszonylatban megfigyelhető, hogy a kisebb lélekszámú települések – községek, falvak – valamint a peremterületeken található települések esetében a lakónépesség csökkenése megfigyelhető.

A 2019-es adatok alapján a 0-2 éveseknél 1 fő az állandó népesség száma, 0-14 évesek az állandó népesség 8,2%-át, a 15-17 évesek 1,54%-át, a 18-59 évesek 50,82%-át, a 60-64 évesek 8,2%-át, a 65 év fölöttiek 32,79 %-át teszik ki.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	20	5	400,00%
2017	20	5	400,00%
2018	17	6	283,33%
2019	16	6	266,67%
2020	18	11	163,64%
2021	20	11	181,82%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az országos statisztikával egybefüggően Pányok községben is beigazolódik, hogy az elmúlt öt évben a 65 év feletti állandó lakosok száma magasabb, mint a 0-14 éves korú lakosok száma. A vizsgált időszakban a 0 - 14 évesek száma 6 fő emelkedést mutat, mely az élve születések számának növekedésével magyarázható. A 65 év feletti állandó lakosok számát elemezve megfigyelhető, hogy a vizsgált időszakokban csökkenést és növekedést is megfigyelhetünk. Az öregedési index folyamatosan 100% feletti értéket mutat, amely a lakosság előregedési tendenciájának erősítését jelzi. Az utóbbi évek statisztikái szerint előregedő társadalmi szerkezet alakult ki. Mivel az öregek száma meghaladja a fiatalok számát, így elmondható, hogy az idősek fokozott ellátására van szükség. Ez az állapot a járás és az országrész általános ismérve.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-17,39
2017	51,72
2018	-16,95
2019	-17,09
2020	-38,46
2021	-20,30

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes népmozgalom mellett a népességszámot a vándorlások is befolyásolják. A településen 2018. évtől negatív volt az egyenleg, vagyis az elvándorlás magasabb volt az odavándorlásnál, viszont 2017. évben magas volt a településre beköltözők száma. Az elvándorlások célpontja nagyobb városok, a megyeszékhely (Miskolc) és Budapest.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-34,78
2017	0,00
2018	-33,90
2019	0,00
2020	0,00
2021	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sajnos elmondhatjuk a településről, hogy a halálozások száma magasabb volt az elmúlt években, mint az élve születések száma.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra - függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő

hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- a lakóhelyi szegregáció felszámolására;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

Mindezt tesszük Magyarország Alaptörvényének II. cikkében foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, „hogy az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzatot élete fogantatásától védelem illeti meg”.

Pányok Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Értéknek tekintjük községünk polgárjainak toleranciáját, szolidaritását, hogy településünk nyitott és befogadó. Erre alapozva és építve úgy hisszük, hogy a hátrányok csökkentése és kialakulásuk megelőzése az érdekeltekkel és a tenni akarókkal összefogva képesek vagyunk.

Alapvető követelmény az esélyteremtő tevékenység, valamint ennek tervszerű dokumentálása a települési esélyegyenlőségi program kidolgozásával és megvalósításával. Mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges faktorok

számbavétele, feladataik megjelölése következik. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

Büszkén mondhatjuk el, hogy községünk sikeresen részt vesz több pályázatban is, mellyel a településen élők életkörülményeit, felzárkóztatásukat, helyben tartásukat céloztuk meg.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Pányok Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Fő célkitűzéseink:

- az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében,
- a hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése,
- a megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése,
- az egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára:
 - o időskorú személyek,
 - o fogyatékkal élő emberek,
 - o munkanélküli emberek,
 - o munkába visszatérő személyek,
 - o pályakezdő fiatalok,
 - o nők és munkahelyen foglalkoztatott kisgyermekes szülők,
 - o mélyszegénységben élők és roma származású emberek,
 - o alacsony iskolai végzettségű személyek.

Együttműködés és együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében

- a közoktatási,
- a foglalkoztatási
- a közművelődési,
- a szociális,
- az egészségügyi,
- más közszolgáltatási területen.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmosítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása,
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikához:

- EU 2020 stratégia,
- Nemzeti Reform Program,
- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia,
- „Legyen jobb a gyermekeknek! Nemzeti Stratégia,
- Roma Integráció Évtizede Program,
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia

EU 2020 stratégia

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzéseket tartalmaz:

- biztosítani kell, hogy a 20-63 évesek körében a foglalkoztatottsági arány elérje a 75 %-ot
- a szegénység és társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett lakosok számának 25 %-os csökkentése, 20 millió ember kiemelése a szegénységből
- cél az iskolából kimaradók arányának 10 % alá csökkentése.

Nemzeti Reform Program

A 2017. évi Nemzeti Reform Program intézkedéseinek jelentős hányada önálló stratégia, törvény, amelyeket megelőzött a törvényekben előírt társadalmi konzultáció, továbbá az uniós programokban szereplő intézkedések esetében az EU támogatások felhasználási eljárásrendjének megfelelően mind a tervezés, mind a kiválasztás folyamatában sor kerül társadalmi egyeztetésre. A gazdaságpolitika aktuális fő célja a termelékenység, a versenyképesség javítása. Az elmúlt időszak fő kormányzati intézkedései már alapvetően ezt a célt szolgálják: béremelés, adó- és járulékcsoökkentés, közfoglalkoztatás átalakítása, különböző iparfejlesztési és digitalizáció támogató programok, az oktatás és képzés az esélyeket megerősítővé, versenyképesebbé tétele, az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A felzárkózás politika az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal kezeli az ország társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szociális problémáit.

A felzárkózás politika célja, hogy

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya;
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átörökítésének tendenciái;
- csökkenjenek a roma és nem roma népesség közötti társadalmi különbségek;
- enyhüljenek a társadalmi és területi kizáródás jelenségei, folyamata;
- minél több embert hozzon abba a helyzetbe, hogy felelősséget tudjon vállalni saját sorsáért;
- a felzárkóztató programok teljesítményre ösztönözzenek és teljesítményt várjanak el.

„Egészséges Magyarországért 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia

A stratégia specifikus népegészségügyi célkitűzései:

- a) A születéskor várható, egészségben eltöltött életevek növelése 2020-ra (EU-átlag elérése 2022-re).
- b) A fizikai és mentális egészség egyéni és társadalmi értékének növelése.
- c) Egészségtudatos magatartás elősegítése, egyéni felelősségvállalás érvényesítése.
- d) A területi egészség-egyenlőtlenségek, illetve a születéskor várható élettartamban mutatkozó különbségek csökkentése.

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a

társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztas megélhetéshez.

Roma Integráció Évtizede Program

A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

A Stratégiai Tervben meghatározott feladatok elsősorban területi (hátrányos helyzetű térségek, települések) és szociális szempontok (pl. hátrányos helyzet, tartós munkanélküliség, alacsony iskolai végzettség stb.) - illetve ezek metszete - alapján határozzák meg a legfontosabb intézkedéseket, amelyek hosszú távon biztosíthatják a legszegényebbek - köztük nagy arányban romák - valós társadalmi és gazdasági integrációját.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

A stratégia általános célja: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása, e korosztály társadalmi integrációjának elősegítése. A dokumentum kiemelt célként rögzíti egyebek mellett a kirekesztettség, kisodródás megakadályozását, az unió által deklarált célok átvételét, a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok közötti kapcsolatok fejlesztését.

A stratégia speciális célokat is megfogalmaz, ezek között szerepel az ifjúsági korosztályok társadalmi, egyéni felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szükséges feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell vonatkoznia elsődlegesen a helyzetelemzés adatait, összefüggéseit figyelembe véve, és minden itt élő személynek biztosítani kell az egyenlő esélyt az élet minden területén.

Az Ebktv. 31. §- a szerint:

„31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a *hátrányos helyzetű társadalmi csoportok* – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzetiségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

A program elkészítésénél figyelembe vettük továbbá azon alábbi helyi rendeleteket, amelyek a település szociálisan hátrányos helyzetű lakossága problémáinak enyhítésére szolgálnak:

- a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályairól szóló 7/2021. (IX. 30.) önkormányzati rendelet

Szociális ellátások:

Pányok Község Önkormányzata a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályairól szóló 7/2021. (IX. 30.) önkormányzati rendelete alapján a következő szociális pénzbeli és természetbeni ellátásokat biztosítja a településen élő rászorultak részére:

- rendkívüli települési támogatás
- települési támogatás – elhunyt eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként,
- települési támogatás – óvodakezdési, iskolakezdési támogatás
- szociális étkeztetés.

Rendkívüli települési támogatás

A képviselő-testület rendkívüli települési támogatást nyújt az átmeneti jelleggel létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő családok és személyek részére, amennyiben a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek havi egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át.

Rendkívüli élethelyzetnek kell tekinteni különösen, ha a kérelmező

- a) családját elemi csapás érte,
- b) közlekedési balesetben vagy bűncselekmény sértettjeként súlyos, maradandó egészségkárosodással járó sérülést szenved,
- c) egyéb hirtelen bekövetkező, előre nem várt családi tragédia (különösen betegség, haláleset) elszenvedője,
- d) bűncselekmény sértettjeként anyagi segítségre szorul,
- e) tartós kórházi kezelésre szorul.

(3) Létfenntartási gondnak kell tekinteni, ha a kérelmező

- a) megélhetése valamilyen előre nem látható esemény bekövetkezése során, igazolt módon veszélyeztetve van,
- b) olyan - kérelmezőnek fel nem róható okból bekövetkezett - váratlan anyagi kiadás jelentkezik, amely veszélyezteti létfenntartásának biztosítását.

Települési támogatás - Temetési támogatás

Az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként települési temetési támogatás állapítható meg annak a személynek, aki az elhunyt személy eltemettetéséről

gondoskodott, amennyiben a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek havi egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 600 %-át.

Települési támogatás – Óvodakezdési, iskolakezdési támogatás

Települési támogatást állapítható meg az óvodai nevelési év kezdséhez, alapfokú vagy középfokú köznevelési intézményben nappali tagozaton tanuló gyermek beiskolázásához a gyermeket nevelő szülő részére, amennyiben a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek havi egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 600 %-át.

Ezen kívül Pányok Község Önkormányzata szociális célú tűzifa támogatást biztosít a szociálisan rászorultak részére külön önkormányzati rendelet alapján.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi esélyegyenlőségi program az alábbi dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal kapcsolódik:

Pányok Község Önkormányzatának 2023. évi költségvetése: A költségvetés a szociális ellátások tekintetében kapcsolódik jelen esélyegyenlőségi programhoz.

Pányok Község Közművelődési Koncepciója: A helyi társadalom művelődési és kulturális szükségleteinek figyelembevételével a helyi hagyományok, lehetőségek és sajátosságok alapján szolgálják az esélyegyenlőség megvalósítását.

Az Ebktv. 63 §(2) bekezdésében foglaltak alapján gondoskodni kell arról, hogy az Pányok Község Települési Esélyegyenlőségi Programja, valamint a Pányok Község Önkormányzat által készített fejlesztési tervek, programok és egyéb dokumentumok és koncepciók összhangban legyenek.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Pányok Község Önkormányzata tagja az Abaúj-Hegyközi Többcélú Kistérségi Társulásnak. A társulás abból a célból jött létre, hogy a kistérség lakói az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jussanak hozzá, és az önkormányzatok együttműködésükkel minél teljesebben, forrásaik célszerű optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást és szolgáltatást.

Az Abaúj-Hegyközi Többcélú Kistérségi Társulás a gyermekjóléti szolgáltatással, a házi segítségnyújtással, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtással, a családsegítéssel, valamint a gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó feladatokra vonatkozóan jött létre.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló

statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki. 2017-18. év adatai hiányosak több területen.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottsági deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedt egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma.

Pányok községre vonatkozóan nem készült felmérés a mélyszegénységben élők számáról, ezért azt az aktív korúak ellátásában részesülők számából, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számából tudtuk kikövetkeztetni.

*Az Szt. 33. §-ában foglaltak szerint:

„(1) Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresési ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresési ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj

folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

(1a) Az aktív korúak ellátása tekintetében – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy háztartási munkát végez.

(1b) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben az egészségkárosodott személy egészségkárosodásának mértékét, az egészségkárosodás felülvizsgálatának szükségességét, valamint a felülvizsgálat szükségessége esetén annak időpontját az eljáró hatóság szakkérdésként megvizsgálja.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs. Az aktív korúak ellátása tekintetében fogyasztási egység a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

a) az első nagykorú családtag arányszáma 1,0, azzal, hogy a gyermekét egyedülállóként nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik,

b) a házas- vagy élettárs arányszáma 0,9,

c) az első és második gyermek arányszáma gyermekenként 0,8,

d) minden további gyermek arányszáma gyermekenként 0,7,

e) a fogyatékos gyermek arányszáma 1,0, azzal, hogy a fogyatékos gyermeket a c) és d) pont alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni, továbbá ahol

f) az a) és b) pontok szerinti arányszám 0,2-vel növekszik, ha a személy fogyatékosági támogatásban részesül.

(3) Az (1) bekezdés f) és g) pontja szerinti előzetes együttműködés időtartamának számításánál az aktív korúak ellátásának megállapítására irányuló kérelmet benyújtó személy által ezen időtartam alatt folytatott keresőtevékenység időtartamát is figyelembe kell venni.

(4) Az aktív korúak ellátására való jogosultság

a) az (1) bekezdés d) pontjában foglalt esetben az Ft. alapján folyósított álláskeresői ellátás időtartamának kimerítésétől,

b) az (1) bekezdés e) pontjában foglalt esetben a keresőtevékenység megszűnésétől,

c) az (1) bekezdés g) pontja szerinti rendszeres pénzellátás folyósításának megszűnésétől számított tizenkettő hónapon belül benyújtott kérelem alapján állapítható meg.

(4a) Amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultságot az Ft. szerinti álláskeresői ellátás kimerítésétől számított 30 napon belül benyújtott kérelem alapján állapítják meg, az ellátásra való jogosultság kezdő napja az álláskeresői ellátás kimerítését követő nap.

(5) Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg – a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak egy személy jogosult.

(6) Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás feltételeinek felel meg.

(7) Az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítása során nincs helye a sommás eljárás alkalmazásának.

(8) Az aktív korúak ellátására vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított álláskeresői ellátás az Ft. szerinti álláskeresői ellátással egy tekintet alá esik.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A. § (1) bekezdése szerint: Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

(5) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő határozatában megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállását. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételét és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő végleges határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

(6) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnése vagy megszüntetése esetén megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megszűnését. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételének és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről szóló végleges határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek:

A szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása a szülők bevonásával történik. A hátrányos helyzetű családok gondozásában a gyermekeket veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzésében, megszüntetésében, az együttműködés megszervezésében kitüntetett szerepe van a gyermekjóléti szolgálatnak.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma folyamatosan növekszik.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján járó ellátásokon felül további kedvezmények, támogatások, segítő pályázatok igénybevételére válnak jogosulttá.

Hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Étkeztetés: Bölcsődében, óvodában és a nappali rendszerű oktatás 1-8. évfolyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek az étkezés ingyenes.

Tankönyvellátás: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók ingyen kapnak tankönyvet.

Oktatás: a nevelési-oktatási intézmény gondoskodik a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásáról.

Művészetoktatás: a hátrányos helyzetű gyermekek az alapfokú művészetoktatásban térítési díjat nem fizetnek.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Kötelező óvodai felvétel: a kötelező felvételt biztosít az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felvételére, ha az a harmadik életévét betöltötte.

Iskolaválasztás: az általános iskola feladatainak ellátása keretében a felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben részesíti a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket.

Oktatás: minden esetben ingyenes a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az oktatásban való részvétel, beleértve az első alapfokú művészetoktatásban való részvételt is.

Útravaló ösztöndíjprogram: az ösztöndíj pályázat útján nyerhető el.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A hátrányos helyzetben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, ezért nyári étkeztetés keretében ezt az önkormányzat biztosítja.

Szembetűnő, hogy a roma lakosság körében nagyon magas a gyermekek aránya, míg ez az arány a település összlakosságán belül kevésbé mondható el. A tapasztalatok szerint a roma gyermekek identitás tudata gyenge, nagy része nem ismeri a roma kultúrát, hagyományokat.

A roma háztartások többségében több család, generáció él együtt.

A roma emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Tapasztalataink szerint a munkanélküliség fő oka az alacsony iskolázottság, az ebből adódó motiváltsági problémák, és a társadalmi előítélet jelenléte. Tapasztalataink szerint a roma nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsági szintje alacsonyabb, mint a roma férfiaké.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

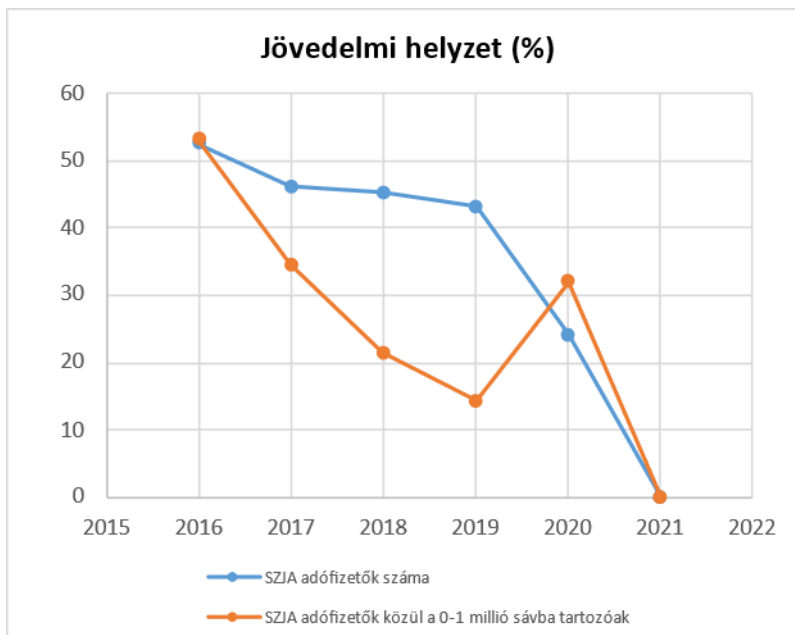
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat.

A településen 78 db lakóingatlan található. A családok többnyire saját tulajdonú családi házban élnek. A házak jövedelmi helyzettől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	52,46	53,13
2017	46,03	34,48
2018	45,16	21,43
2019	43,08	14,29
2020	24,04	32,00
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A foglalkoztatás és a munkavégzés az esélyegyenlőség kulcselemei, jelentősen hozzájárulnak a polgároknak a gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.

A HEP mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv.) 15. §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását. A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

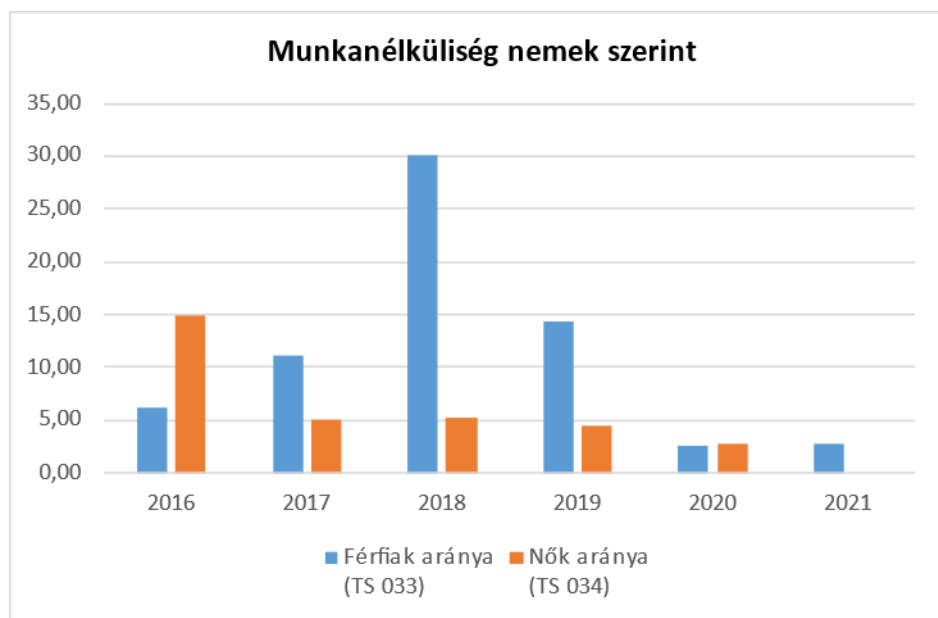
- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Az alábbi táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket elemzi az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	6,25	15,00	10,63%
2017	11,11	5,00	8,06%
2018	30,00	5,26	17,63%
2019	14,29	4,55	9,42%
2020	2,63	2,70	2,67%
2021	2,70	0,00	1,35%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

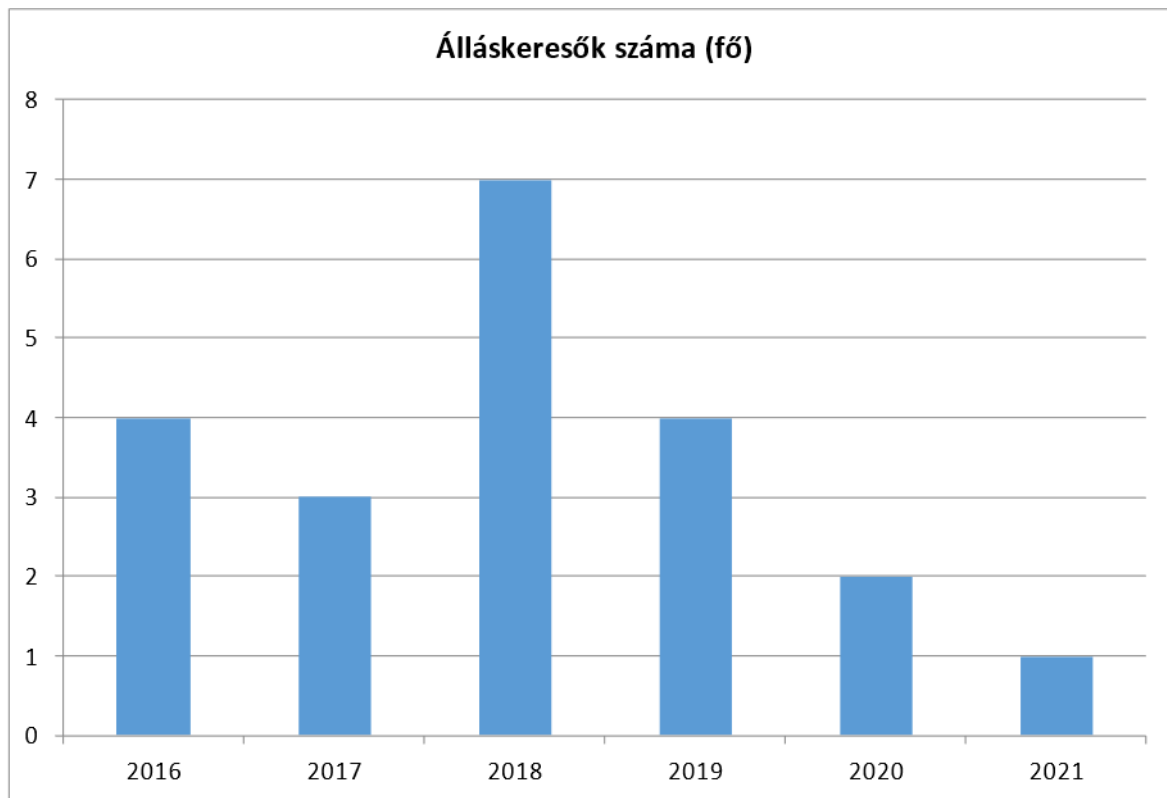
A 3.2.1. számú táblázat adatai arra mutatnak rá, hogy Pányok településen a teljes lakónépességhez képest milyen a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy ez milyen arányban oszlott meg a férfiak és nők között. Az adatok tanúsága szerint a

nyilvántartott álláskeresők száma nagy mozgást nem mutat. Az elmúlt évek adatait figyelembe véve azonban az is megfigyelhető a táblázatból, hogy a női regisztrált munkanélküliek, álláskeresők száma Pányok településen alacsonyabb, mint a férfi álláskeresők száma, valamint csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	4	3	7	4	2	1
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	28,57%	0,00%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00
	%	25,00%	0,00%	14,29%	25,00%	0,00%	100,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	33,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	25,00%	0,00%	14,29%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	25,00%	33,33%	14,29%	25,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	1,00	2,00	1,00	2,00	0,00
	%	0,00%	33,33%	28,57%	25,00%	100,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A település szociális és foglalkoztatási helyzete szoros összefüggésben van társadalmi mutatószámaival, hiszen, ha kevés a munkahely, rosszak a foglalkoztatási feltételek a fiatalok nagyobb valószínűséggel elvándorolnak, de ugyanez befolyásolja szociális helyzetét is, hiszen a magas és tartós munkanélküliség miatt több lesz a segélyben részesülők száma, a lakosság szegényedik.

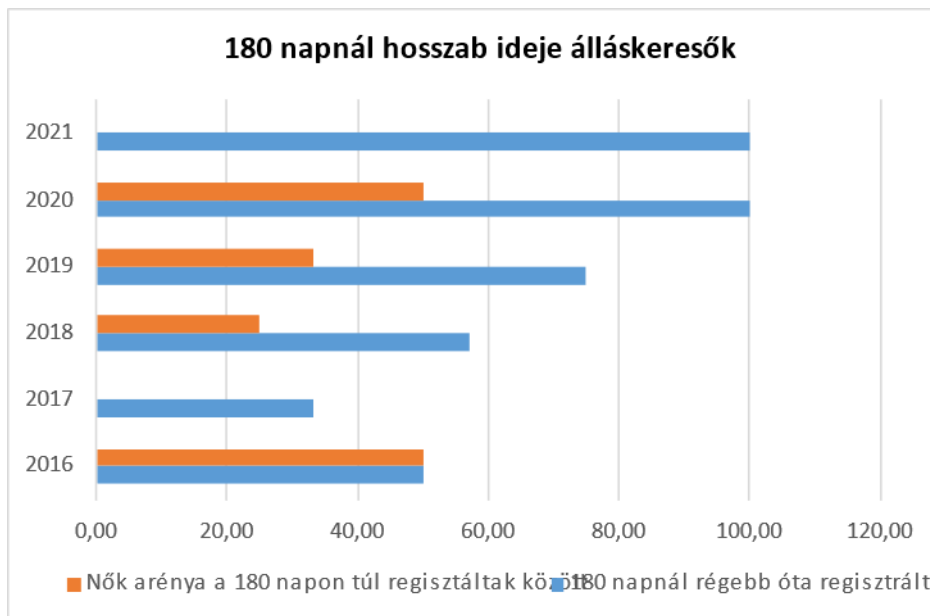
Összességében elmondható, hogy a munkanélküliek száma a 26-30 éves, 41-45 éves és az 56-60 éves korosztályban a legmagasabb. A munkanélküliek száma a 2018. évben volt a legmagasabb.

A munkahelyteremtés és a foglalkoztatás növelése tekintetében tehát a fiatal felnőttek problémái a sürgetőbbek.

Különösen nehéz helyzetben vannak a pályakezdő, az alacsony iskolai végzettségű, a megváltozott munkaképességű és a roma munkanélküliek. A munkanélküliség okozta egzisztenciális, mentális és egészségügyi problémák, pedig növekvő mértékben megjelennek a gyermekjóléti és szociális alapellátás területén is.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50,00	50,00
2017	33,33	0,00
2018	57,14	25,00
2019	75,00	33,33
2020	100,00	50,00
2021	100,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

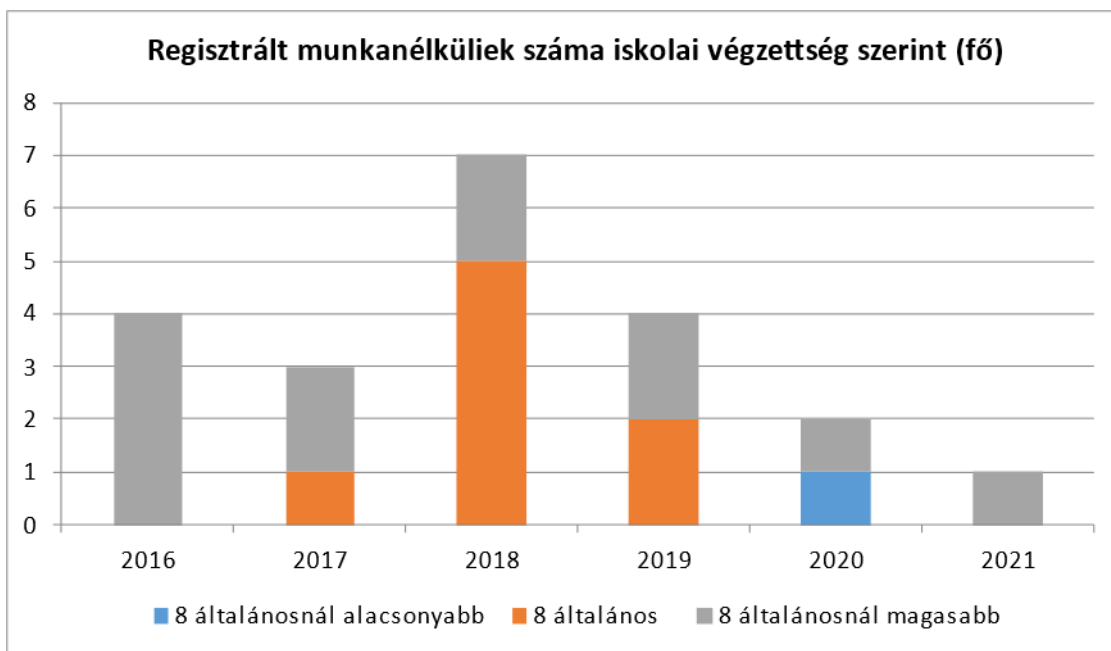

A 180 napnál régebben nyilvántartott álláskeresők számánál jól látható, hogy a férfi álláskeresők száma jelentősen meghaladja a női álláskeresők számát.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	4	0	0,00%	0	0,00%	4	100,00%
2017	3	0	0,00%	1	33,33%	2	66,67%
2018	7	0	0,00%	5	71,43%	2	28,57%
2019	4	0	0,00%	2	50,00%	2	50,00%
2020	2	1	50,00%	0	0,00%	1	50,00%
2021	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

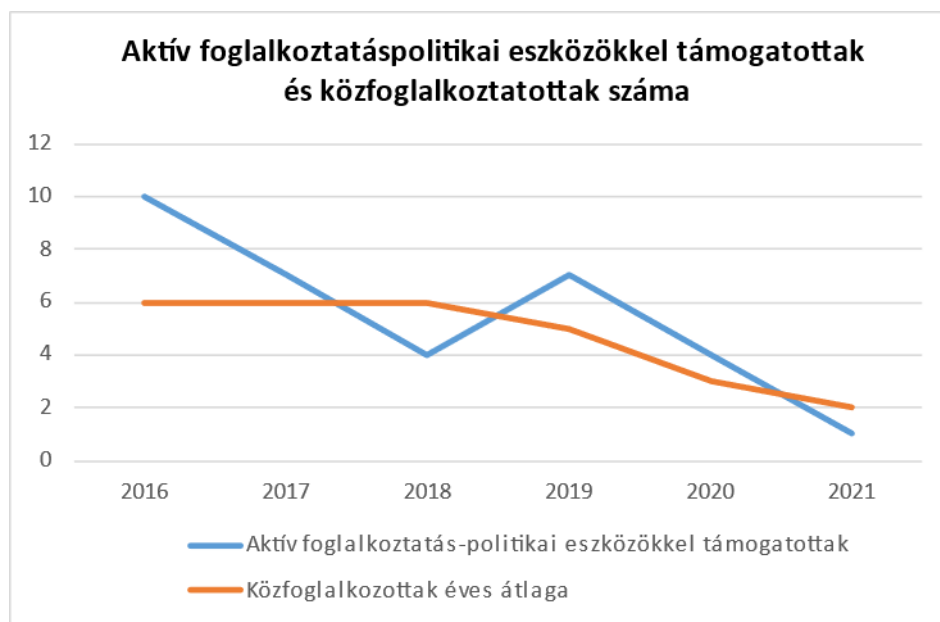
A fenti táblázat adataiból egyértelműen kiderül, hogy az általános iskolai végzettséggel és a 8 általánosanál magasabb iskolai végzettséggel rendelkező lakosok körében magasabb a nyilvántartott álláskeresők száma.

Fontos feladat, hogy elegendő álláshely, produktív gyakornoki programok és megfelelő képzések rendelkezésre álljanak. Ezek hiánya az elvándorlási mutató emelkedését eredményezheti.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	10	6
2017	7	6
2018	4	6
2019	7	5
2020	4	3
2021	1	2

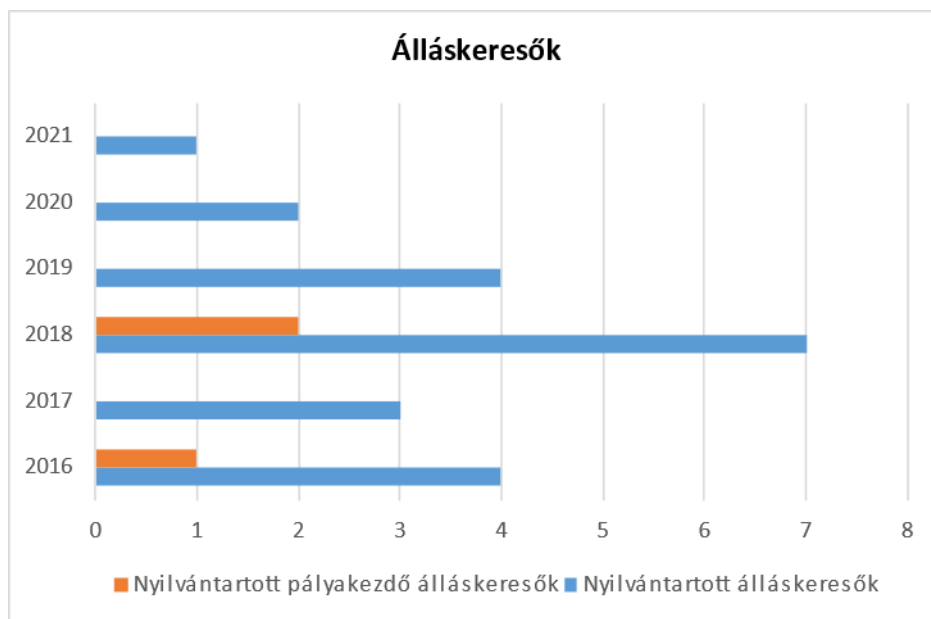
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és a közfoglalkoztatottak száma az elmúlt években csökkenést mutatott.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	4	1
2017	3	0
2018	7	2
2019	4	0
2020	2	0
2021	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresők között a pályakezdők száma nem jelentős, az elmúlt években a 2016. évben és a 2018. évben figyelhető meg.

Településünkön felnőttoktatás nem valósul meg, erre igény sincs, és nem is indokolt.

Községünkben középfokú, szakiskolai, szakközépiskolai és gimnáziumi felnőttoktatásban nem részesül senki.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás olyan speciális munkaviszony, amelynek célja, hogy a munkavállalók bekerüljenek, illetve visszakerüljenek a munkavállalók világába. Átmeneti lehetőséget biztosíthatunk a munkára azok számára, akik az álláskeresésben hosszú távon nem jártak eredménnyel.

Ezen munkák leginkább a szakképesítést nem igénylő, kiegészítő vagy segédmunkás munkakör betöltését jelenti. Törekszünk arra, hogy közfoglalkoztatottat alkalmazzunk, ahol csak lehet. A magas munkanélküliségi ráta csökkentéséhez járulhat hozzá az önkormányzat is, ezért a lehetőségek maximális kihasználására kell törekednünk és növelni a közfoglalkoztatottak számát. A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak. A fent említett törvény taxatív felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztató:

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatás helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesült személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez a társadalombiztosítási és nyugellátásra (táppénzt, nyugdíj). Ennek megfelelően – a munkabérhez hasonlóan – a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékterhek.

Az alábbi tájékoztató jellegű adatokat a <http://kozfoglalkoztatatas.bm.hu/> oldalról töltöttük le.

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *						
Pányok Borsod-Abaúj-Zemplén megye Gönci járás	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	4	6	5	4	2	1
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	0	0	0	0	0	0
Járási startmunka mintaprogram	0	0	0	0	0	0

támogatása összesen						
-- Mezőgazdaság	-	-	-	-	-	-
-- Belvízelvezetés	-	-	-	-	-	-
-- Mezőgazdasági földutak karbantartása	-	-	-	-	-	-
-- Bio- és megújuló energiafelhasználás	-	-	-	-	-	-
-- Belterületi közutak karbantartása	-	-	-	-	-	-
-- Illegális hulladéklerakók felszámolása	-	-	-	-	-	-
-- Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás	-	-	-	-	-	-
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	-	-	-	-	-
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen	7	6	6	5	3	2
Közfoglalkoztatási mutató	18,6%	18,6%	16%	13,9%	7,9%	2,4%
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	1	0	2	1	2	0
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	4	3	6	6	6	1
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	12,1%	9,9%	15,3%	15,1%	16,0%	1,5%
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	35	32	36	37	39	73

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Pányok megközelíthetősége

Autóval: Miskolc felől Hidasnémetin keresztül Kéked felé Abaújvárt elhagyva a jobboldali bekötőúton közelíthető meg. Sátoraljaújhely felől Pálházát elhagyva Hollóházán keresztül Kéked után a baloldali bekötőúton közelíthető meg.

Busszal:

Hidasnémeti-Kéked autóbusz járat
Sátoraljaújhely-Gönc-Kéked autóbuszjárat.

Vonattal:

Miskolc-Hidasnémeti, majd innen busszal
Szerencs-Abaújszántó-Zsujta, majd innen busszal.

A munkahelyteremtésben a település elhelyezkedése hátrányt jelenthet. A település megközelítése az elmúlt évek során megépített infrastruktúrának köszönhetően kielégítő. Idegenforgalmi szempontból a településen 4 vállalkozás foglalkozik magánszálláshely kiadásával.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását az önkormányzat a lehetőségeihez mérten leginkább a közfoglalkoztatási programokon keresztül tudja megoldani, de igény esetén mind információs mind technikai segítségnyújtással a fiatalok rendelkezésére állunk.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaerő piaci integrációt térségünkben a B.-A.-Z. Vármegyei Kormányhivatal koordinálja. A munkanélküliek regisztrációjáról, nyilvántartásáról és a kapcsolódó képzések lebonyolításáról a megyei munkaügyi hivatal gondoskodik.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők és a romák foglalkoztatását az önkormányzat a lehetőségeihez mérten leginkább a közfoglalkoztatási programokon keresztül tudja megoldani.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem valósul meg.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerőpiaci szolgáltatásokat és az álláskeresők számára elérhető szolgáltatásokat.

A törvénymódosítás értelmében 2015. január 1-től a szociális terület is jelentős változásokon ment át, ezzel összhangban az önkormányzati rendelet is módosításra került.

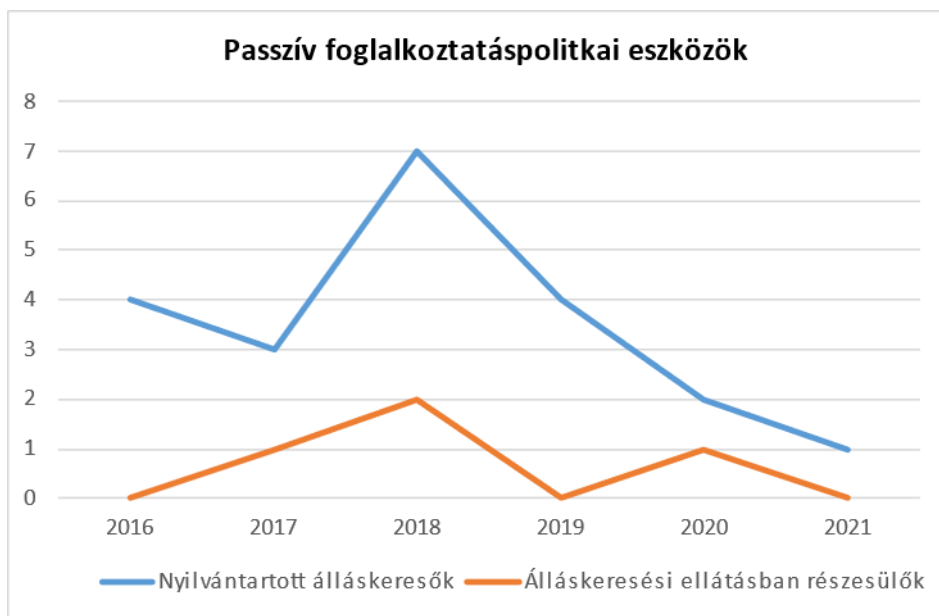
Az állam és az önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladatai egyértelműen elváltak egymástól, és átalakult a finanszírozás rendszere.

Valamennyi jövedelemkompenzáló támogatás, így a korábban jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatalok hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátásával kapcsolatban kétféle ellátástípus állapítható meg, egyrészt a foglalkozást helyettesítő támogatás, másrészt az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (ez utóbbi a megszűnő rendszeres szociális segély helyébe lép). Járási hatáskörben maradt az időskorúak járadéka, az ápolási díj, a közgyógyellátások, valamint az egészségügyi szolgáltatásokra való jogosultság.

Az önkormányzatoknál kiadáskompenzáló támogatások, melyek egységesen „települési támogatás” elnevezésre hallgatnak. Ide tartoznak a korábbi átmeneti, családi krízis-, lakásfenntartási, gyógyszerkiadási, ápolási célra vagy más címen kifizetett segélyek.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	4	12,90%	0	0,00%
2017	3	8,57%	1	33,33%
2018	7	20,00%	2	28,57%
2019	4	10,81%	0	0,00%
2020	2	2,94%	1	50,00%
2021	1	1,45%	0	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az 1991. évi IV. tv. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 25. §* (1)

Álláskeresési járadék illeti meg azt, aki

a) álláskereső,

b) az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap - a 27. § (1) bekezdésében meghatározott - jogosultsági idővel rendelkezik,

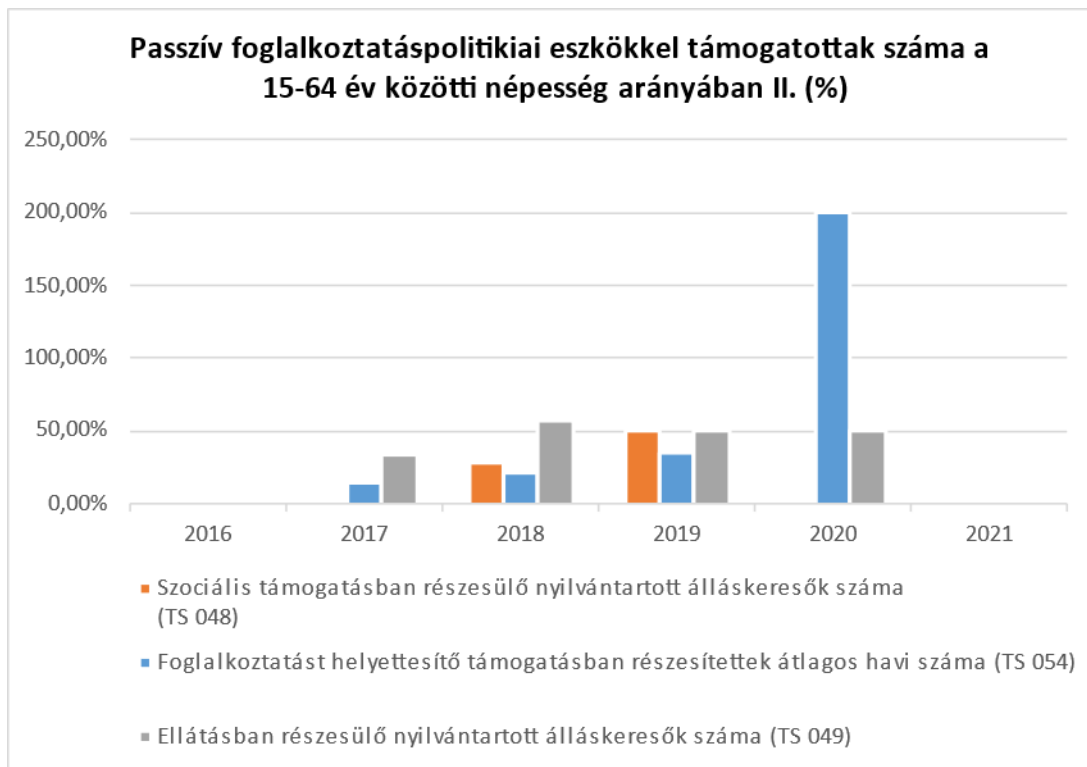
c) munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Az álláskeresési segélyben részesülők száma nulla.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	n.a.	-	0	0,00%
2017	0	0,00%	0	15,00%	1	33,33%
2018	2	28,57%	1	21,00%	4	57,14%
2019	2	50,00%	1	35,50%	2	50,00%
2020	0	0,00%	4	200,00%	1	50,00%
2021	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma a 2020. évben kiemelkedő volt.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás

Az aktív korúak ellátásán belül, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosultak száma a lakosság szociális és foglalkoztatási helyzetének egyik indikátora. Jelzi, hogy hányan élnek a településen olyanok, akik munkanélküliként már nem jogosultak álláskeresési támogatásra, s megélhetésük más módon sem biztosított, vagyis családjukban az egy fogyasztási egységre (családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszám) jutó jövedelmük nem haladja meg a nyugdíjminimum 90%-át (2023-ben 28.500.-Ft.), és vagyonuk nincs.

A támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A jogosultság fennállása alatt minden támogatottnak legalább 30 nap jogviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre több módon nyílik lehetősége az ellátottnak: nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet végez, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

A támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A jogosultság fennállása alatt minden támogatottnak legalább 30 nap jogviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre több módon nyílik lehetősége az ellátottnak: nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet végez, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

Az FHT-ra jogosult személy köteles a munkaügyi kirendeltséggel együttműködni és közfoglalkoztatásban részt venni. A közfoglalkoztatásra határozott idejű munkaviszonyt kell létesíteni.

A munkavégzés ideje alatt az FHT-t nem kerül folyósításra, de a közfoglalkoztatott személy aktív korúak ellátására való jogosultsága fennáll.

Felülvizsgálat során, aki a 30 nap jogviszonyt nem tudja igazolni, annak az FHT-ra való jogosultsága megszűnik. Ismételten támogatás csak akkor állapítható meg – az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén –, ha a jogosultság megszüntetésének időpontját követően ismételten teljesíti a szociális törvényben foglalt feltételek valamelyikét. A jogosultság megszüntetését megelőzően teljesített együttműködés a megelőző együttműködés időtartamának számításánál nem vehető figyelembe.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

Mint azt a táblázatok adatai is mutatják, az aktív korúak ellátása, illetve a rendszeres szociális segély nem nagy számban, de jelen van a településen élő alacsonyabb jövedelmű lakosság körében.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Flt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.

Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térsgyi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatása

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Flt. 16. §-a alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Flt. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint álláskeresési járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresési támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

Rendszeres szociális segély

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott

feltételeknek megfelel, (pl. krónikus betegség), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. A Járási Hivatal hatáskörébe tartozik, mint aktív korú ellátás.

Rendkívüli települési támogatás

A képviselő-testület rendkívüli települési támogatást nyújt az átmeneti jelleggel létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő családok és személyek részére, amennyiben a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek havi egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át.

Rendkívüli élethelyzetnek kell tekinteni különösen, ha a kérelmező

- a) családját elemi csapás érte,
- b) közlekedési balesetben vagy bűncselekmény sértettjeként súlyos, maradandó egészségkárosodással járó sérülést szenved,
- c) egyéb hirtelen bekövetkező, előre nem várt családi tragédia (különösen betegség, haláleset) elszenvedője,
- d) bűncselekmény sértettjeként anyagi segítségre szorul,
- e) tartós kórházi kezelésre szorul.

(3) Létfenntartási gondnak kell tekinteni, ha a kérelmező

- a) megélhetése valamilyen előre nem látható esemény bekövetkezése során, igazolt módon veszélyeztetve van,
- b) olyan - kérelmezőnek fel nem róható okból bekövetkezett - váratlan anyagi kiadás jelentkezik, amely veszélyezteti létfenntartásának biztosítását.

Települési támogatás - Temetési támogatás

Az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként települési temetési támogatás állapítható meg annak a személynek, aki az elhunyt személy eltemettetéséről gondoskodott, amennyiben a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek havi egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 600 %-át.

Települési támogatás – Óvodakezdési, iskolakezdési támogatás

Települési támogatást állapítható meg az óvodai nevelési év kezdetéhez, alapfokú vagy középfokú köznevelési intézményben nappali tagozaton tanuló gyermek beiskolázásához a gyermeket nevelő szülő részére, amennyiben a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek havi egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 600 %-át.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

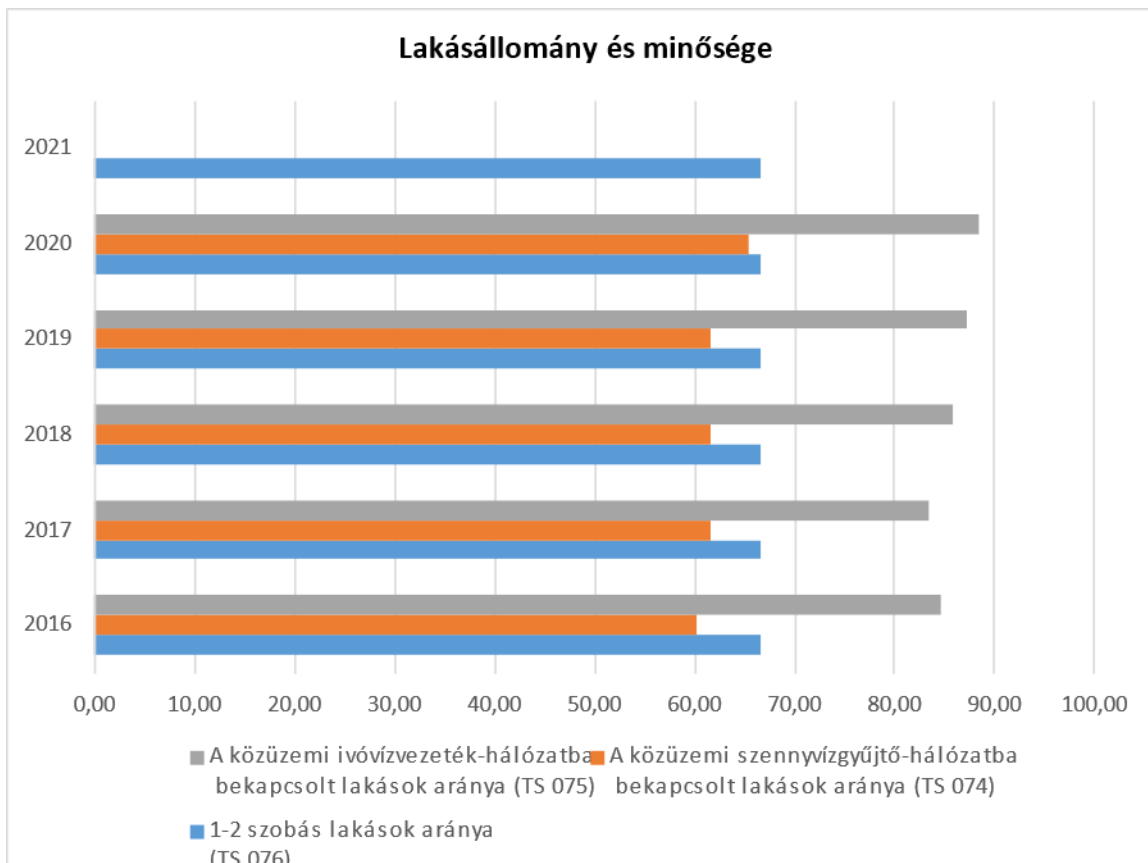
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	78	0	0,00	66,67	60,26	84,62
2017	78	0	0,00	66,67	61,54	83,33
2018	78	0	0,00	66,67	61,54	85,90
2019	78	0	0,00	66,67	61,54	87,18
2020	78	0	0,00	66,67	65,38	88,46
2021	78	0	0,00	66,67	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

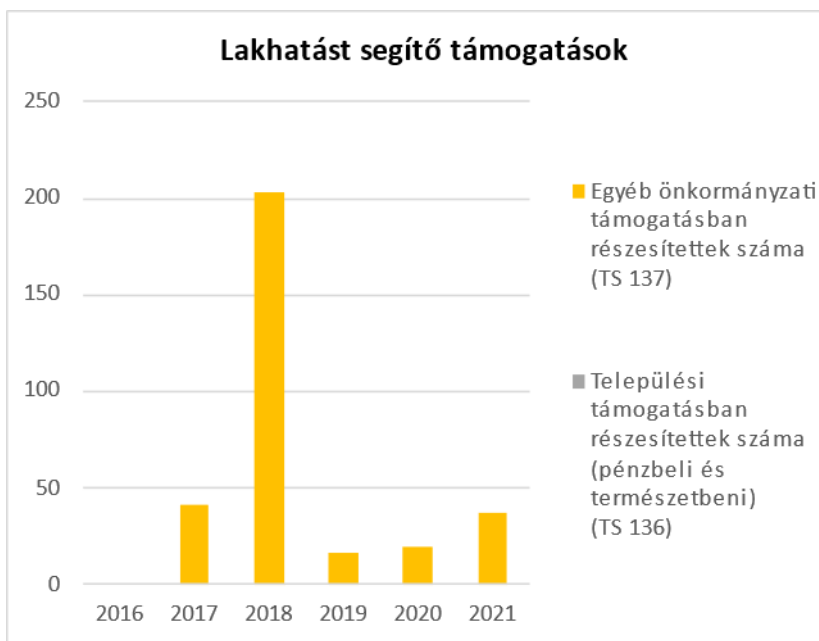
3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány **opcionális (önkormányzati adatok)**

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	78	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	78	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	78	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	78	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	78	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	78	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	41
2018	n.a.	203
2019	n.a.	16
2020	n.a.	20
2021	n.a.	37

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gazdasági válságból adódóan településünkön az elmúlt években a lakásállomány száma stagnál.

b) szociális lakhatás

Településünkön a szociális lakhatás nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünkön egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Pányok településen elégtelen lakhatási körülményekről, veszélyeztetett lakhatási helyzetekről adat nem áll rendelkezésre.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2023. január 1-jétől. Pányok településen hajléktalanok nem élnek.

e) eladósodottság

Településünkön is komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Védendő fogyasztói kérelmet nyújthat be a villamos energia szolgáltatónál, illetve a gázszolgáltatónál, aki a jogszabályban meghatározott ellátásban részesül és tartozása van a szolgáltató felé. Ez alapján részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen, és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nem találhatóak településünkön.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum, mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön szegregátum, mint lakókörnyezet nem található.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön szegregátumban élők számáról nem tudunk.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai
Községünkben szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ 4. pontja az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5.§-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik. Településünkön az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés stabil, kiépült rendszerben működik, mindenki számára könnyen hozzáférhető.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	9	1,00
2018	0	0	0	0	9	1,00
2019	0	0	0	0	9	1,00
2020	0	0	0	0	0	1,00
2021	0	0	0	0	8	1,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A községben a háziorvos heti 1 alkalommal rendel.

A Pányoki lakosság a Gönci Járási Hivatal intézményében intézheti a szociális ügyeket érintő feladatokat is, mint pl.:

- közgyógyellátás
- ápolási díj
- időskorúak járadéka
- egészségügyi szolgálathoz való jogosultság
- aktív korúak ellátása

- foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
- hadigondozottak pénzellátásának igénylése.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A 2017-ban és 2019-ben 9 fő rendelkezett közgyógyellátási igazolvánnyal, 2021. évben pedig 8 fő.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A népkonyha településünkön nem releváns.

Ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Községünkben 1 fő részesül ápolási díjban.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátás, fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz, valamint a prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés Pányokon nem biztosított.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz Pányokon nincs hozzáférés.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben célunk az egészséges táplálkozás érvényesítése, kiemelt figyelmet fordítunk a helyi, térségi, illetve hazai alapanyagok felhasználására. A településen a házi gondozói szolgálatot a kistérségi együttműködés keretében az Abaúj-Hegyközi Gyermekjóléti és Szociális Alapszolgáltatási Körzet működteti. Házi gondozásban jelenleg 13 fő részesül. Az Önkormányzat a szociális étkeztetést a Telkibányai Napköziotthonos Óvoda és Konyha intézmény útján biztosítja. Igény alapján lehetőség van egyedi megrendelés alapján un. vendégbéd rendelésére is.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünkön nem releváns adat.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen az Abaúj-Hegyközi Gyermekjóléti és Szociális Alapszolgáltató végzi a személyes gondoskodást.

Ide tartozik:

a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő egészségi állapotuk, és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek illetve pszichiátriai betegek részére, az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Házi segítségnyújtásban nyújt segítséget:

A házi segítségnyújtás keretében kell biztosítani a szolgáltatást igénybe vevő személy részére a saját lakókörnyezetében az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A szolgáltatás igénybevételekor minden esetben gondozási szükségletfelmérésre került sor, mely két részből tevődik össze, házi orvosi vélemény és a szükségletfelméréssel megbízott szakdolgozó helyszínen történő állapot felmérése. A házi segítségnyújtás szolgáltatás térítési díjmentesen vehető igénybe.

Családsegítés és gyermekjóléti szolgálat:

A gyermekjóléti szolgálat olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A fenti feladatok teljesítése során széles körű tájokoztatást nyújt, tanácsadást vagy az ezekhez való hozzájutást

szervez, ügyintézésben segít, szabadidős programot szervez, jelzőrendszert működtet és koordinál, szociális segítő munkát végez, családi konfliktusok megoldását segíti elő, más szolgáltatások igénybevételét kezdeményezi a gyermekjóléti szolgáltatás munkatársa. Tevékenységét - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokkal látja el.

g) drogprevenációs szolgáltatások: a településen nem releváns.

f) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Településünkön hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nem történt.

g) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Fontosnak tartjuk mélyszegénységben élők és romák - indokoltság esetén - az önkormányzati rendkívüli segély kiutalását.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A Pányokért Egyesület és a Pányok Község Önkormányzata közös erővel sikeres pályázat útján valósította meg a település közösségének a közösségi élet színterét.

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az oktatási, szociális intézmények, a templomok, a civil szervezetek, sportegyesületek, az azonos érdeklődésű emberek szerveződése stb.

Pányok Község Önkormányzata gondoskodik az önkormányzati közművelődési feladatok ellátásáról. A lakosság részére a helyi társadalom művelődési és kulturális szükségleteinek figyelembevételével – a helyi hagyományok, lehetőségek és sajátosságok alapján – egységes alapelvek szerint határozza meg Pányok község Önkormányzatának közművelődési feladatait, formáit, azok ellátásának módját és mértékét, finanszírozási alapelveit.

Az Önkormányzat a közművelődési tevékenység feltételeinek szabályozása során biztosítani törekszik Pányok község polgárainak jogát ahhoz, hogy:

- a) igénybe vegyék az Önkormányzat közművelődési szolgáltatásait,
- b) műveltségüket és készségeiket életük minden szakaszában gyarapítsák, művelődési jogaik, művelődési céljaik megvalósítása érdekében színteret és szakmai segítséget kapjanak.

Az önkormányzat kiemelt törekvései e körben:

- a) a közösségi művelődéshez méltó, esztétikus környezet és infrastruktúra biztosítása,
- b) a település hagyományainak ápolása, a helytörténeti, honismereti mozgalom fejlesztése népművészeti, hagyományörző közösségek életre hívása, működtetése, a helyi társadalom kiemelkedő közösségei, személyiségei szerepének növelése, a lokálpatriotizmus, a helyi értékek védelmének erősítése, a település-, környezetvédő, természetbarát közösségek támogatása, helyi alapítványok, kitüntetések, díjak alapítása.
- c) az ifjúság kulturális életének fejlesztése, érdekvérvényesítési, művelődési kezdeményezéseinek segítése, az időskorú népesség közművelődési lehetőségeinek, közösségi életének támogatása, az életkori csoportok kulturális kapcsolatainak gazdagítása,
- d) az élet minőségének, az ünnep örömeinek gazdagítása, amatőr művészeti körök, műhelyek segítése, kiemelkedő tehetségű helyi alkotók támogatása, szórakozási és közösségi igényekhez lehetőség biztosítása,
- e) civil közösségek együttműködésének ösztönzése,
- f) a település természeti, környezeti, kulturális, közösségi értékeinek közismertté tétele, találkozók, fesztiválok, bemutatók, kiállítások rendezése, kulturális turizmus támogatása,
- e) helyi kulturális nyilvánosság, tájékoztatás fejlesztése.
- f) a művelődést segítő lehetőségek biztosítását.

Az önkormányzat a helyi közművelődési tevékenység támogatása terén az alábbi alapszolgáltatásokat biztosítja:

- művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,
- a közösségi és a társadalmi részvétel fejlesztése,
- az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
- a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,
- az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása,
- a tehetséggondozás és –fejlesztés feltételeinek biztosítása, valamint
- a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

Az Önkormányzat a közművelődési feladatai ellátása során a kulturális szolgáltatások mind szélesebb körben történő elérése érdekében a lakosság részére közművelődési tevékenysége ellátása során díjmentes szolgáltatásokat is biztosít.

Az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek támogatása keretében az Önkormányzat tevékenységi formái különösen:

- a) praktikus tanfolyam, bemutató, akció szervezése, munkanélküliek számára képzési lehetőségekről széleskörű információ-gyűjtés és átadás, igényfelmérés,

b) aktuális témákról szellemi és vitafórum kínálata.

A település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása keretében az Önkormányzat tevékenységi formái különösen:

- a) Pányok község környezeti, kulturális, közösségi értékeinek és azok állapotának, adottságainak közismertté tétele,
- b) a helyi információk cseréje,
- c) a helyi értékeket védő, gazdagító összefogások ösztönzése,
- d) helytörténeti, településismertető kiállítás, helyi ünnepi alkalmak biztosítása, műsorok, bemutatók, találkozók, fesztiválok, versenyek, vetélkedők szervezése,
- e) kulturális élet eseményeiről dokumentumok gyűjtése, őrzése, közismertté tétele, a helyi társadalom kiemelkedő közösségei, kiemelkedő személyiségei tevékenységének méltatása, ismertté tétele.

Az egyetemes, a nemzeti kultúra értékeinek megismertetése, a megértés, a befogadás elősegítése, az ünnepek kultúrájának gondozása keretében az Önkormányzat tevékenységi formái különösen:

- a) a helyi kultúra megismeréséhez művelődési alkalmak, folyamatok biztosítása,
- b) színházi előadásokról, hangversenyekről, kiállításokról tájékoztatás,
- c) hagyományőrző közösségek támogatása,
- d) helyi ünnepek, világi és egyházi hagyományos ünnepek közismertté tétele,
- e) kulturális turizmus tudatosságának ösztönzése, a lehetőségek felkutatása.

Az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenysége támogatása keretében az Önkormányzat tevékenységi formái különösen:

- a) amatőr művészeti csoportok támogatása,
- b) kiemelkedő tehetségű helyi alkotók méltatása, alkotásaik közismertté tétele.

A helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése keretében az Önkormányzat tevékenységi formái különösen:

A civil közösségek közismertségének gondozása, bemutatkozásra fórumok szervezésének segítése.

A kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítése keretében az Önkormányzat tevékenységi formái különösen:

- a) a közművelődés és a helyi művészeti élet mecénásaival együttműködés kialakítása,
- b) kapcsolat építése a közművelődés megyei szervezeteivel,
- c) testvér-települési kapcsolat létesítése esetén kulturális együttműködés a testvértelepülés közművelődési intézményeivel, szervezeteivel.

A szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek biztosítása feladatkörben az Önkormányzat tevékenységi formái különösen:

- a) a közművelődési tevékenység gyakorlásához a célnak megfelelő, esztétikus környezet és megfelelő infrastruktúra biztosítása,
- b) az adott tevékenységet segítő, animáló szakember biztosítása.

Egyéb művelődési lehetőségek biztosítása feladatkörben az Önkormányzat tevékenységi formái különösen:

- a) információk gyűjtése és közismertté tétele a településen kínált művelődési lehetőségekről,
- b) a település amatőr művészeti csoportjainak menedzselése,
- c) a megyei napilap szerkesztőivel kapcsolatok kiépítése,
- d) lakossági hirdetésekhez közösségi színtér biztosítása,
- e) jeles napokon sokadalmak szervezése,

Az Önkormányzat az egyes közművelődési feladatainak ellátása során együttműködik helyi intézményekkel, szervezetekkel, magánszemélyekkel, helyiséget biztosít részükre a Közösségi Ház épületében. Együttműködik az önszerveződő közösségekkel

Az Önkormányzat a törvényben, valamint e rendeletben meghatározott közművelődési feladatok megvalósítására közművelődési megállapodást köthet.

a) közösségi élet színterei, fórumai

Településünkön a közösségi élet színtere leginkább a Közösségi Ház. A neves eseményekhez köthető és egyéb apropóból megrendezésre kerülő műsorok, programok ezen a helyszínen kerülnek megvalósításra, amennyiben az időjárás szabadtéri program megrendezését nem teszi lehetővé. A könyvtár is lehetőséget biztosít a közösségi élet fejlődésének, internetes elérésével, a szabadidő hasznos eltöltésével.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünkön a multikulturális együttélés jól működik, etnikai konfliktusok nem fordulnak elő. A megfelelő társadalmi viszonyok megteremtését és fenntartását kell, hogy szolgálják a különböző rendezvények és közösségi programok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Községünkért főként magánemberek és egyéni vállalkozók tettek és tesznek nagyon sokat önkéntes munka keretén belül.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	489	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei:

Településünkön élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei: rendezvények tartása, amelyen bemutatják szokásaikat, hagyományait.

e) helyi lakossági önszerveződések:

Településünkön nem jellemző az önszerveződés.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön roma nemzetiségi önkormányzat nem tevékenykedik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	<ul style="list-style-type: none"> - Tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, menetéről a rászorulóknak részére. - Munkaügyi Központba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetősége érdekében. - Cégek munkahely hirdetéseinek közzététele.
Adósságcsapda- pénzgazdálkodási hiányosságok	Életviteli tanácsadás saját környezetben

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. Törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Egyre nagyobb méreteket ölt a gyermekszegénység. Nagyon sok gyermek csak az óvodában és az iskolában jut meleg ételhez. A szegény családok nagy része a gyerekek után járó ellátásokból él. Súlyos problémát jelent a szegény családoknak a lakás fenntartása, a tüzelő beszerzése. Esetenként az óvodába és iskolába járás is nehézséget okoz a ruházat, cipő, tiszítási hiánya miatt. A nehéz sorsú gyerekek hátrányait még inkább tetézi a kifizetetlen közműtartozás, villany, gáz kikötése. Ilyen esetekben sajnos a szülők sokszor fordulnak uzsorakamatosokhoz, amivel még inkább tetézik a bajt. Ebből az ördögi körből nagyon nehéz kijutni, szinte lehetetlen.

Azok a szülők, akik rendelkeznek munkahellyel, azok is keveset keresnek, épp, hogy kijönnék a fizetésükből. A családok bevételei alig fedezik a rezsiköltséget, hiteleket, a gyerekek iskoláztatását, étkeztetését.

A tartós munkanélküliség mentálisan is tönkreteszi a családokat. Az emberek alkoholizmusba, depresszióba, legrosszabb esetben öngyilkosságba menekülnek. Gyakorivá válik a megélhetési bűnözés.

A szegénység, munkanélküliség következtében kialakult családi funkciózavarok, mentálhigiénés problémák közvetlen hatással vannak a gyermek fejlődésére. A társadalmi következtelenségek kihatnak a család életére, amely nem tudja megvalósítani tápláló, biztonságot nyújtó funkcióját. A tápláló környezet ingoványos, bizonytalan környezetté válik. A leírt problémák tükröződnek a gyermek teljesítményében, viselkedésében, beszédkultúrájában. A gyermek személyiségfejlődésére ezen kívül veszélyt jelentenek még, és erőteljes hatást gyakorolnak a média erőszakot sugárzó műsorai is. A szülők többsége nem szelektálja a műsorokat, a gyerekek válogatás nélkül megnézhetnek mindent. Az erkölcsi értékek meglazulása tetten érhető a családok életében, életvitelében.

Az egyre mélyülő szegénységgel, nincstelenséggel a gyermekvédelemben dolgozók sajnos mindennap találkoznak munkájuk során. A gyermekek védelmével kapcsolatos problémák talán ezért is jelentkeznek halmozottan településünkön is.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Pányok állandó népességének száma 2016-ban 61 fő volt, ebből gyermekkorú (0-17 év) 7 fő. Ez az összlakosság 11,4 %-a. Életkori megoszlás szerint 0-14 éves korig 2 gyermek/lány; 3 fő/fiú. 15-17 éves korig 1 (1 lány és 0 fiú) gyermek volt községünkben.

Településünkön a lány és fiúgyermekek aránya kiegyenlített.

Pányok Önkormányzata nagyon nagy hangsúlyt fektet a felnövekvő generáció nevelésére, oktatására, hasznos szabadidejének eltöltésére, preventív gyermekvédelemre, gyermekvédelmi rendszer működtetésére.

Az ellátórendszer támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat s emellett a megelőző tevékenységét a szociális, köznevelési, egészségügyi, közművelődési, sport és civil szervezeteinek hálózatán keresztül és együttműködve tudja végezni. Elmondható, hogy a településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik.

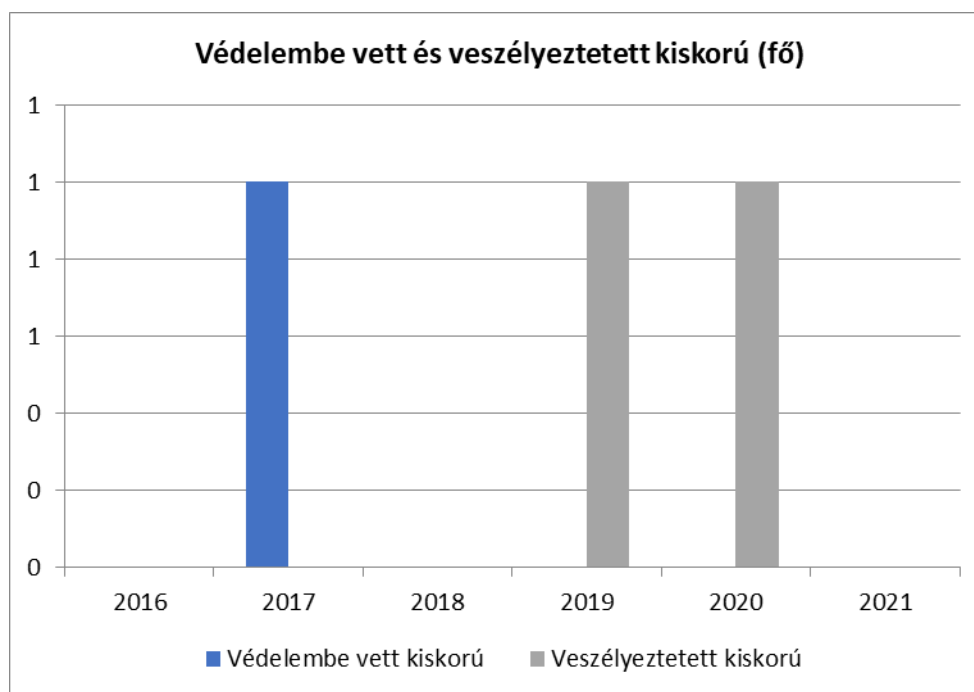
4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	32	33	65	49,23%	50,77%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			1	1,54%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	5	1	6	7,69%	1,54%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	0	1	1	0,00%	1,54%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	n.a.
2017	1	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	1
2020	0	1
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a települési önkormányzat jegyzője védelembe veszi a gyermeket. Pányok

településen jött létre a Családsegítő és Szociális Közösségi Ház, mely számos önkormányzati funkciót kiszolgáló tér.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál. A gyermekek védelmét:

- pénzbeli és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások,
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések,
- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése szolgálja.

A fenti táblázat adataiból látható, hogy a településen az elmúlt öt évben nem volt gyermek, akit védelembe kellett volna venni.

Pányok településen ez is bizonyítja azt, hogy az Önkormányzat jól végzi munkáját, mert, ha csak egyetlen esetre került volna sor, az is sok, mert az a gyermek fejlődését, jövőjét veszélyezteti. Az életben egy ilyen szituáció, indíttatás a felnőttkorra is kihatással lehet.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, esetleges javítása elengedhetetlen.

Gyermeeki jogon járó juttatás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

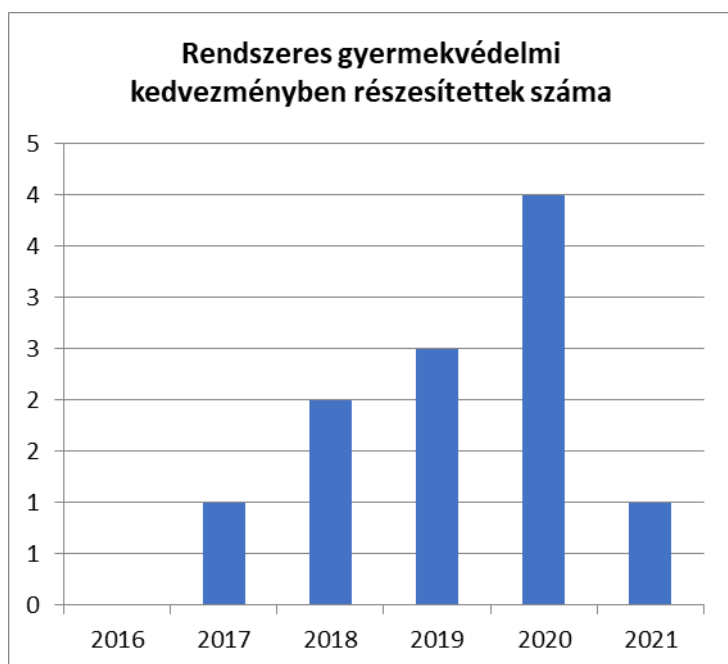
A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, egyéb juttatásban részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	1
2018	2
2019	3
2020	4
2021	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2016-2020. években folyamatos emelkedés figyelhető meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számában. A Gyvt. 18. §-ának a Módtv 1. által beiktatott új (1a) bekezdése a gyermekjóléti ellátásként definiált gyermekétkeztetés finanszírozási kötelezettségének főszabályaként mondja ki, hogy a gyermekétkeztetést a települési önkormányzat vagy a fenntartó a Gyvt.-ben meghatározott módon, természetbeni ellátásként biztosítja. A bölcsődében és a köznevelési intézményekben a gyermekétkeztetés biztosítására a települési önkormányzat köteles, illetve egyházi, nem állami fenntartású intézmény tekintetében az a fenntartó feladata. A szakosított

szociális ellátást (pl. rehabilitációs, ápolást, gondozást vagy átmeneti elhelyezést) és gyermekvédelmi szakellátást (pl. területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást) nyújtó intézménynek is biztosítania kell az étkeztetést az intézményben elhelyezett gyermekek számára. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célját rögzítő rendelkezés [Gyvt. 19. § (1) bek. a) pont] kiegészült a módosítás révén azzal, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésen kívül – ha hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetét megállapították – a szünidei gyermekétkeztetésre is.

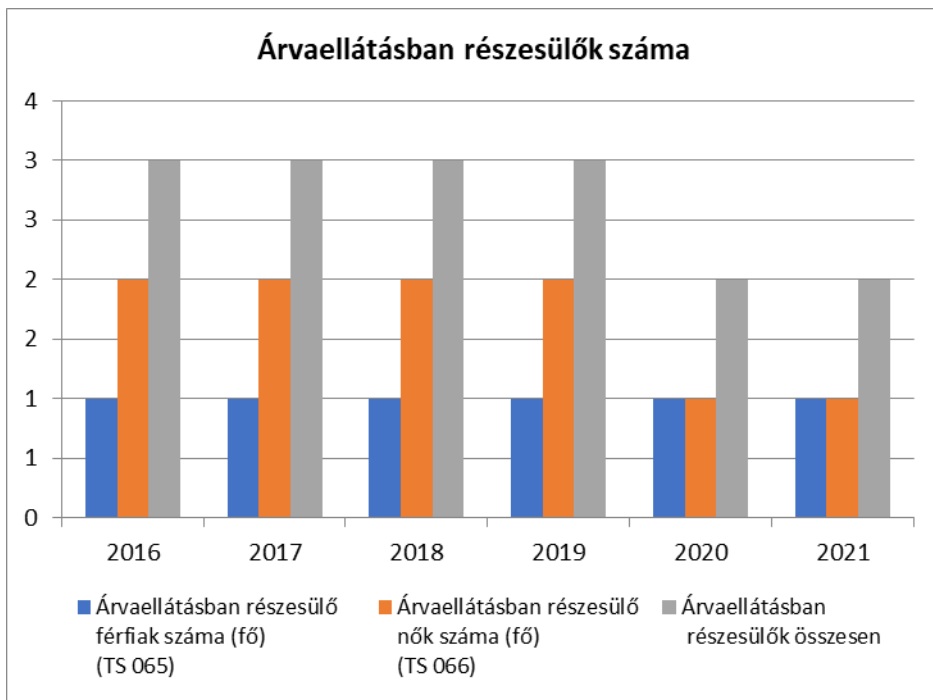
c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető az a gyermek, ill. fiatal felnőtt, akinek családja időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

A gyermekek jogán járó helyi juttatások tükrében sajnos nem áll rendelkezésünkre adat a vizsgált időszakban. Az önkormányzat képviselő-testülete nem alkotott az adott ellátásokra vonatkozó helyi rendeletet.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	1	2	3
2017	1	2	3
2018	1	2	3
2019	1	2	3
2020	1	1	2
2021	1	1	2

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülő lakosok száma csökkenést mutat.

d) kedvezményes óvodai, iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes étkezésben résztvevők számáról nincs adat.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen szegregátumok elkülönülése nem figyelhető meg.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megrendelő funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi 8-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítható gyermekek napközbeni ellátásának formái:

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde
- b) a családi gyermekfelügyelet,
- c) a házi gyermekfelügyelet,
- d) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és

gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. Az Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Gyermekvédelmi feladataik közé tartozik a gyermekek egészségi állapotának ellenőrzése, betegségek kialakulásának megelőzése, az egészségromlás minél korábbi észlelése, és a gyermek mihamarabbi szakemberhez való jutásának elősegítése, kezelések, terápiák nyomon követése.

Évente státuszvizsgálatok alkalmával a gyermekek testi, mentális, szociális fejlettségét, érzékszervi-, mozgás-, és beszédfejlődését ellenőrzik. Az egészségügyi prevenciós tevékenységük egyik fő tevékenységi területe a kötelező védőoltások megszervezése, a szülők tájékoztatása a kötelező és térítés ellenében igénybe vehető védőoltásokról, azok esedékességéről, az orvosi tanácsadásról tájékoztatás adása, a szűrővizsgálatokra való behívás, a szűrővizsgálatok eredményeinek nyomon követése, az esetleges további vizsgálatokra történő beutalás esetén, a szakvizsgálatok megtörténtének követése. Mint a táblázatból is jól látható: 1 védőnő tevékenykedik a térségben, de a gyermekek alacsony száma miatt ez nem jelent hátrányt. A védőnői szolgálatot az Abaujvári Védőnői Körzet területi ellátással biztosítja a településen.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A község az abaújházi orvoshoz tartozik kiszolgálás szempontjából. Az orvos hetente egy alkalommal rendel

A gyermekek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférése a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház Gyermek egészségügyi Központjában biztosított.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Bölcsőde a településen nincs, így nem releváns az adatok feldolgozása.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások: a településen nem releváns, helyben nincsenek ilyen szolgáltatások.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Bölcsőde, óvoda a településen nincs, így nem releváns az adatok feldolgozása.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a 0-7 éves korosztály speciális ellátása helyben nem biztosított. A korai fejlesztésre, rehabilitációra Miskolcon van lehetőség.

f) gyermekjóléti alapellátás

Az önkormányzatok kötelező feladatainak sorába tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése. A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás, mely hatékony működése esetén kiemelten szolgálja a prevenciót, elősegítve ezzel a törvény alapelveinek és céljainak megvalósulását.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatát megállapodás alapján az Abauj-Hegyközi Gyermekjóléti és Szociális Alapszolgálati Körzet látja el.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál. A gyermekek védelmét:

- pénzbeli és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások,
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések,
- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése szolgálja.

g) gyermekvédelem

A gyermekvédelemnek napjainkig nagyon sok meghatározása született. A gyermekvédelem hatáskörébe lényegében beletartozik a gyermek születésétől a felnőtté válásig minden, ami az ő érdekében vele és körülötte, a családban, az óvodában, az iskolában, a munkahelyen, illetve a társadalom bármely területén történik. Szűkebben értelmezve a gyermekvédelem hatáskörébe csak az állam különleges védelemre szoruló árva, félárva, környezetében nevelhetetlenné vált vagy veszélyeztetett helyzetbe került, züllés veszélyének kitett, elhagyott, lelkiileg sérült gyermekek védelme, nevelése tartozik.

h) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben a panaszok kezelését és kivizsgálását az önkormányzat képviselői hivatottak kivizsgálni.

A településen sajnos nem működik gyermekek átmeneti gondozását szolgáló gyerekek átmeneti otthona /GYÁO/, sem a bajba jutott családok részére családok átmeneti otthona /CSÁO/.

i) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Községünkben közösségi ház működik, mely szabadidős és szünidős programokhoz nyújt hozzáférést.

Cél, hogy kiszolgálja az egész lakosságot, elsősorban közösségi, közművelődési, egészségfejlesztő programok szervezésével. Segíti a helyi lakosok, vállalkozások információhoz jutását. Helyet ad továbbá különböző civil szervezeteknek, egyéb önszerveződéseknek.

k) gyermekétkeztetés (szünidei)

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

l) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok:

Településünkön alacsony a gyermeklétszám, gyermekcsoportok közötti programok tartása nem releváns.

m) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Településünkön hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nem valósul meg.

n) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A településen a hátrányos helyzetű lakosságnak megpróbáljuk a lehető legnagyobb segítséget nyújtani a támogatások terén.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezési szerint a kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló,
- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló.

A törvény célja olyan köznevelési rendszer megalkotása, amely elősegíti a gyermekek, fiatalok harmonikus, lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarati tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságainak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a közérdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (SNI): az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	0	0	n.a.
2017	0	0	n.a.
2018	0	0	n.a.
2019	0	0	n.a.
2020	0	0	n.a.
2021	0	0	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	n.a.
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.

A településen óvoda helyben nem működik.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	1	0
2017	1	0
2018	2	0
2019	3	0
2020	3	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	n.a.	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	n.a.	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	n.a.	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	n.a.	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	n.a.	n.a.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gondozónő	n.a.	n.a.
Kisegítő személyzet	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2017	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

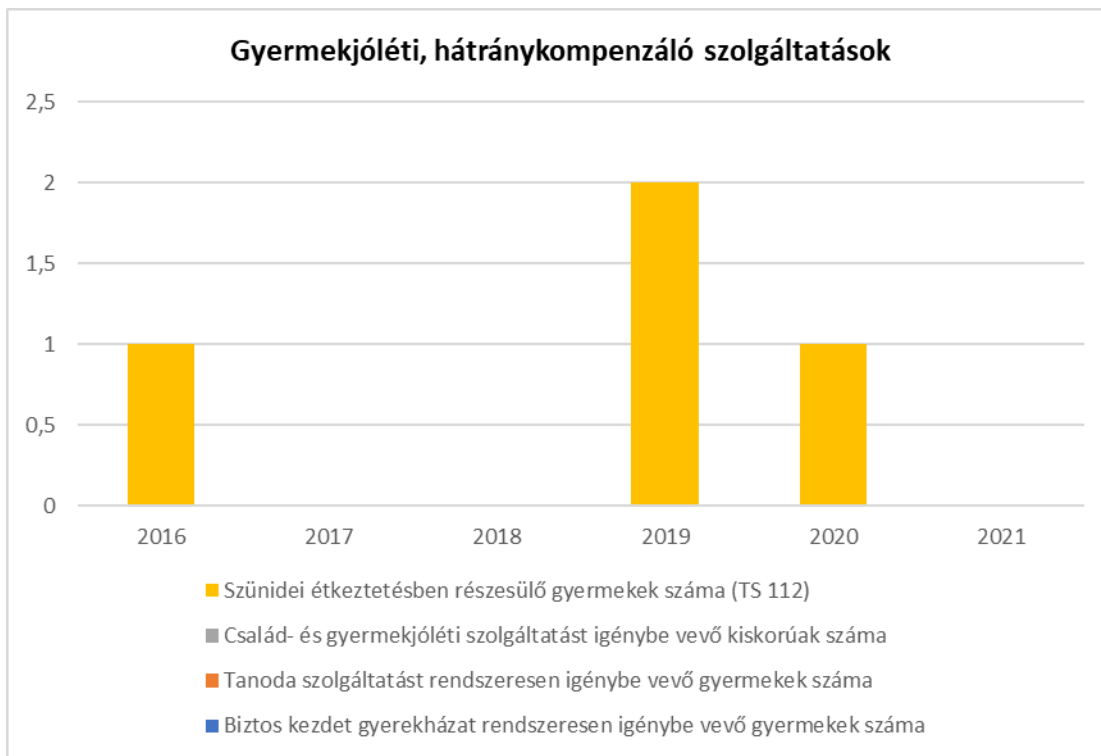
4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	1
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	2
2020	n.a.	n.a.	n.a.	1
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A településen sem iskola, sem óvoda nem működik, így ez az adat nem releváns.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A köznevelésben kiegészítő szolgáltatások, mint iskolai, óvodai gyógypedagógus, iskolapszichológus nem valósulnak meg, mivel a településen iskola és óvoda nincs.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

A településre nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A településre nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Településünkre nem releváns.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Csellengő gyermekek	Szünidei programok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti egyenlőség azt jelenti, hogy mindkét nem egyenlő mértékben van jelen hatalom, részvétel és láthatóság szempontjából a közélet és magánélet minden szférájában. Amikor a nemek közötti egyenlőségről van szó, azt nem a nemek közötti különbözőség, hanem sokkal inkább a nemek közötti egyenlőtlenység ellentétéként kell látni. Célja az, hogy elősegítse a nők és férfiak teljes részvételét a társadalomban. Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy neme alapján senkit ne érhesen hátrányos megkülönböztetés. Ma az egyenlőség helyett egyre inkább az egyenlő jogok, esélyek és bánásmód kifejezéseket használják: rendelkezzen a két nem egyenlő lehetőségekkel a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyereknevelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Az adattáblák kitöltéséhez elsősorban helyi adatgyűjtésre volt lehetőség, amelyhez szintén a partnerek segítségét kértük. Sajnos központi adatszolgáltatás e területen kevésbé áll rendelkezésre.

E tématerületnél kiemeljük – *az egységes szemlélet miatt* - a vonatkozó jogszabályokat. Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piacviszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

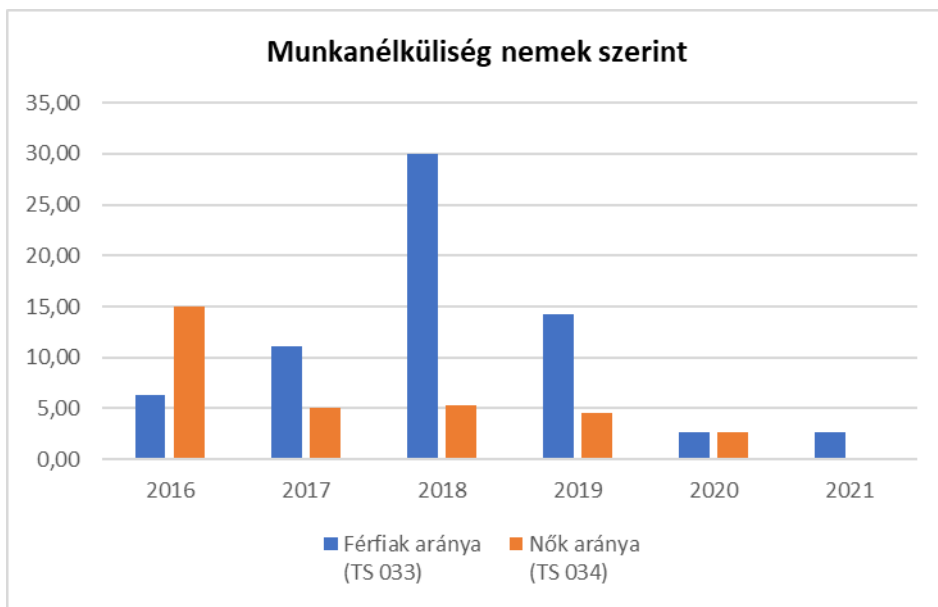
A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyereket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	6,25	15	10,63%
2017	11,11	5	8,06%
2018	30	5,26	17,63%
2019	14,29	4,55	9,42%
2020	2,63	2,7	2,67%
2021	2,7	0	1,35%

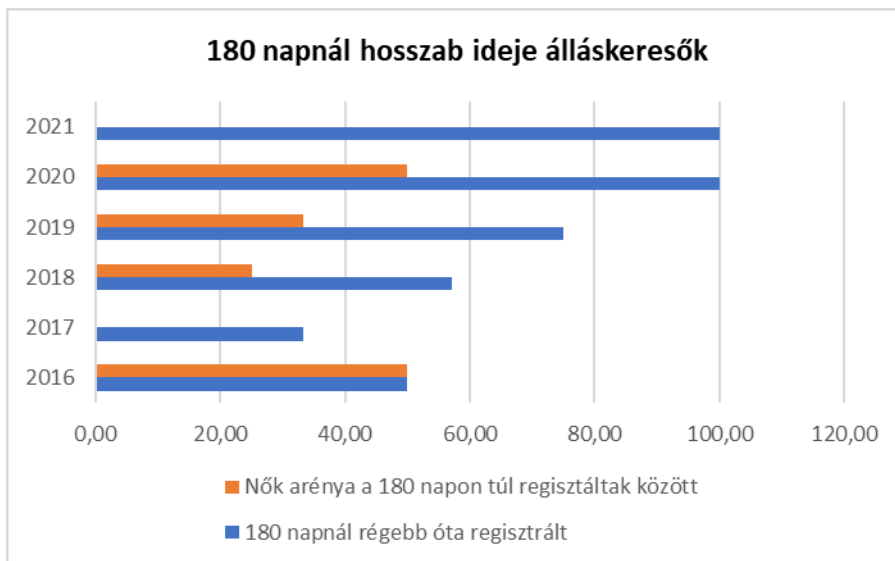
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

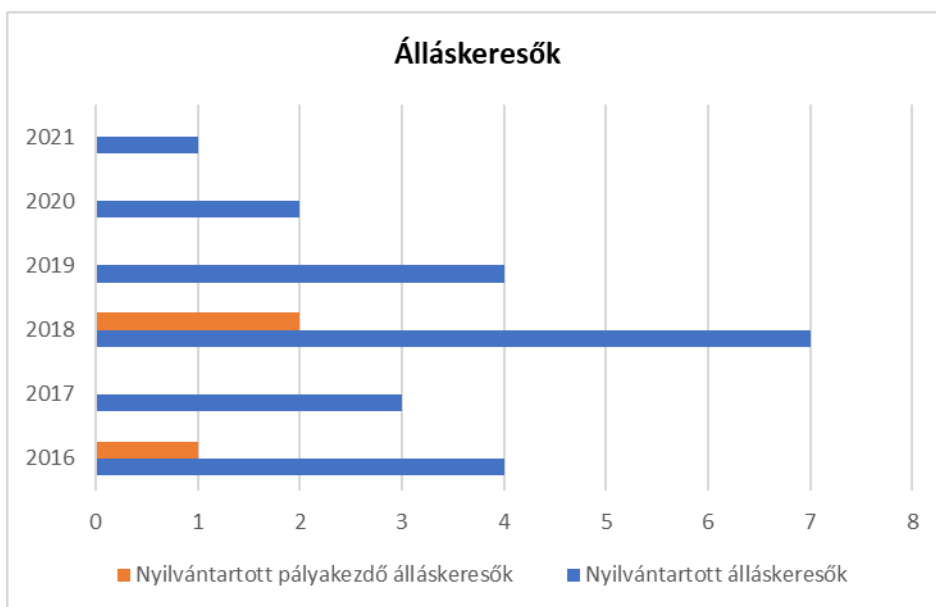
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50	50
2017	33,33	0
2018	57,14	25
2019	75	33,33
2020	100	50
2021	100	0

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	4	1
2017	3	0
2018	7	2
2019	4	0
2020	2	0
2021	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatokból megállapítható, hogy Kéked településen a nyilvántartott álláskereső nők száma 2016. évben megegyezett az álláskereső férfiak számával, az utóbbi években nyilvántartott álláskereső nők száma jelentősen csökkent és jóval kevesebb, mint az az álláskereső férfiak száma.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek. A járási munkaügyi központ által szervezett rendszeres képzések, segítő programokra ugyanakkor a látókörünkben lévő rászorulókat értesítik és ezeket a programokat nyilvánosan is közzéteszik.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal. A munkaügyi szervek által biztosított képzési, átképzési lehetőségek felé irányítjuk az esetleges érintett lakosokat.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Településünkön hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén bérkülönbségből adódóan nem volt.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, háztartási magánéletbeli feladatok leginkább a nőket terhelik. Általában ők gondoskodnak gyermekeikről, szüleikről, sokszor párjukról is. A kisgyermekes családoknál elhelyezkedési problémát, és a munkahelyi feladatok megoldását nagyban befolyásolja a bölcsőde, ill. óvoda megléte. A mai korszerű munkahelyek elvárják a teljes odaadást, a cégnek megfelelő munkahelyi tempót, ezért az otthoni felelősségteljes gyermekvállalás, gyermeknevelés háttérbe szorul.

Pányok községben nincsen bölcsőde.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódna elsősorban. Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban a szülésfelkészítő tanfolyam keretében, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereknevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

A védőnői szolgálatot az Abaújházi Védőnői Körzet területi ellátással biztosítja a településen.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Településünkön a nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak nem jellemző.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek. Vármegyei szinten az ellátás biztosított Miskolcon a Családok Átmeneti Otthonában.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Pányok Község Önkormányzatának, Képviselő-testületének tagjai jelenleg 2 főből 1 nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A munkanélküliség ösztársadalmi probléma, melyet a Kormányhivatalok, az Önkormányzat, a szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására irányuló kezdeményezések a településen nincsenek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretterjesztés	Előadások, oktatások szervezésével csökken a családsegítésben gondozottak száma

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. Az öregek aránya a Föld teljes népességét figyelembe véve 2000-ben 10 % volt, 2050-ben 25 % körül várható, míg ez az arány Európában 36-37 %-os mértéket mutat. Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországon is jellemző. Folyamatosan, az utóbbi években pedig gyorsuló ütemben csökkent a 14 éves és ennél fiatalabb korcsoportok aránya és emelkedett az idősebb aktív korúaké, de még inkább a 60 éven felülieké. Ezen arányok a születések és halálozások trendjeiből erednek, a vándorlások szerepe eddig nem volt meghatározó. Míg a demográfiai öregedés, a korstruktúra romlása a maga átütő társadalmi hatásaival kedvezőtlen folyamatot jelenthet, az életkor meghosszabbodása nagyon is pozitív jelenség. A társadalmi szolidaritás megkívánja, hogy a fiatal generációk fokozott gondot fordítsanak a teljes népesség immár egyötödét kitevő, a munkából lassan kiöregedő, vagy már kiöregedett népesség életkörülményeire, életminőségére. Az életkörülményeket - *így az időskorúakét is* - általában a lakáshelyzettel, a jövedelemmel és a fogyasztás szerkezetével, színvonalával lehet jellemezni, figyelemmel a háztartások szerkezetére.

Az öregedés folyamata elkerülhetetlen. Egy társadalom akkor kezeli az idősök kérdését sikeresen, ha az idős ember aktivitása, anyagi, egészségügyi, szociális és kapcsolati biztonsága az egyén számára megnyugtatóan alakul. Az életminőség megtartása részben az intézményekre, részben az egyénre hárul. Kérdés az, hogy az egyes szociális ellátó rendszerek mennyire készültek fel a növekvő igények ellátására, mennyi terhet bír el a család, milyen megtartó és támogató közösségekre támaszkodhatnak az idősök.

Kiemelt figyelmet érdemelnek, mert magas az egyedül élők aránya, így az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- a nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

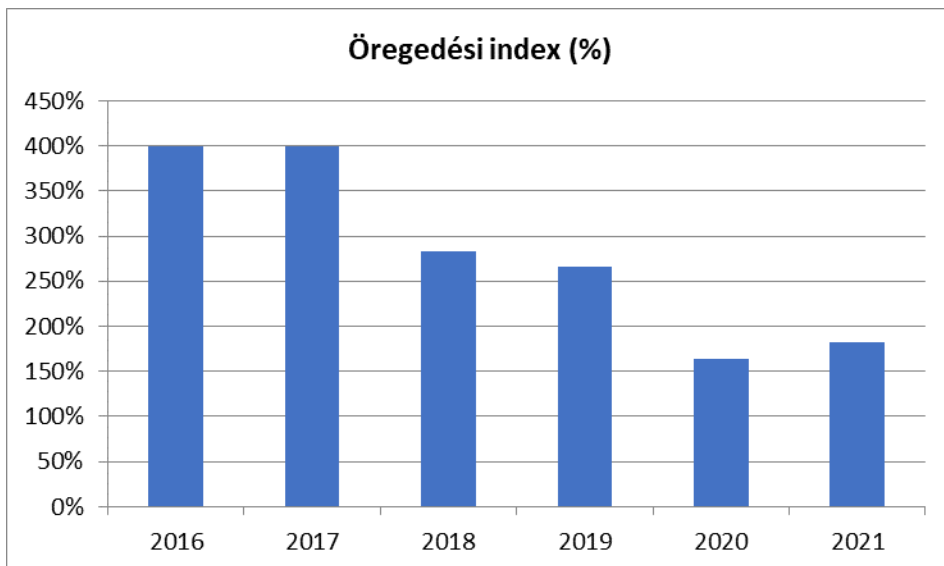
1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.

Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	20	5	400,00%
2017	20	5	400,00%
2018	17	6	283,33%
2019	16	6	266,67%
2020	18	11	163,64%
2021	20	11	181,82%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

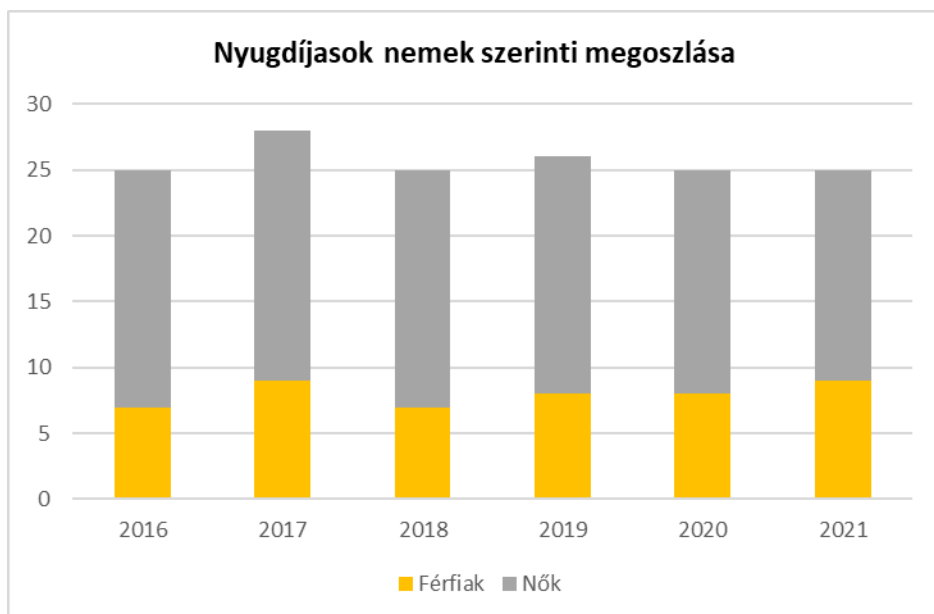
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	7	18	25
2017	9	19	28
2018	7	18	25
2019	8	18	26
2020	8	17	25
2021	9	16	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

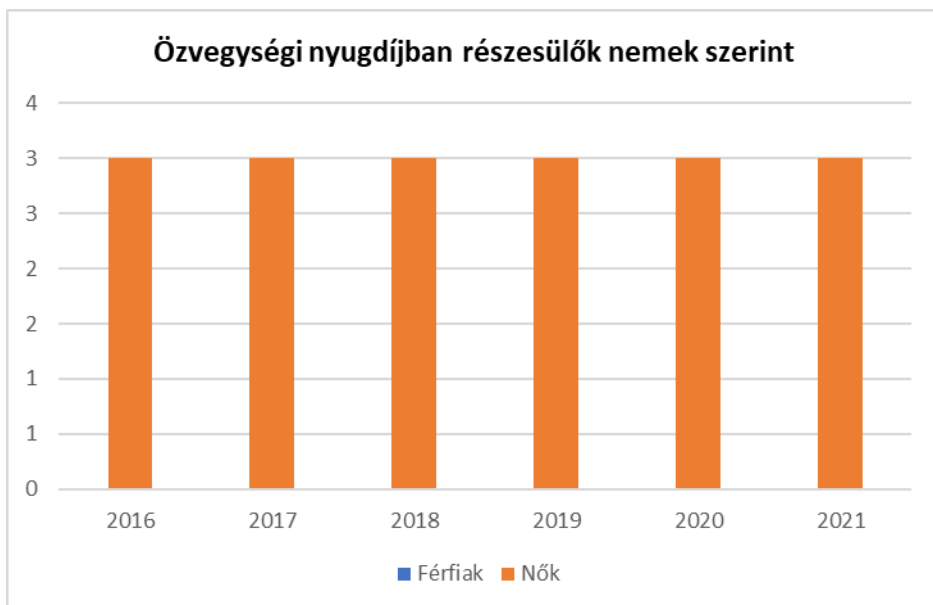
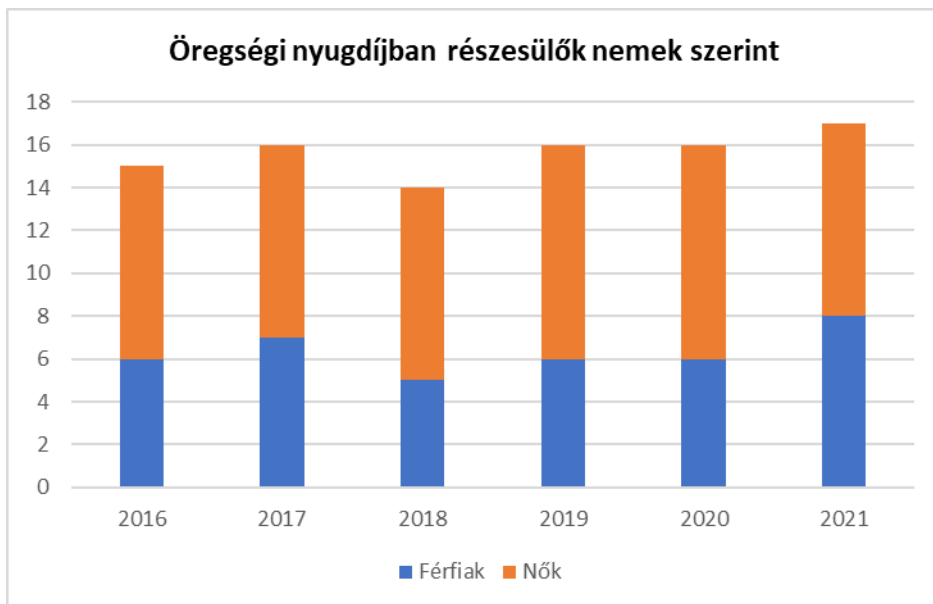
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	6	9	0	3	n.a.
2017	0	0	7	9	0	3	0
2018	0	0	5	9	0	3	0
2019	0	0	6	10	0	3	0
2020	0	0	6	10	0	3	0
2021	0	0	8	9	0	3	0

Forrás:

TeIR,

KSH

Tstar

A táblázatból egyértelműen kiderül, hogy 2016-tól egészen 2021-ig a nők száma lényegesen magasabb volt, mint a férfiaké.

Közöttük magas az egyedül élők aránya is, főleg az idős nők körében, ami az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Magyarországon a KSH adatai szerint 2010-ben az 55 év feletti korosztály foglalkoztatási rátája alig haladta meg az 50 százalékot. Az intézmények, vállalatok ritkán alkalmaznak időseket, hiszen magasabb bért és addicionális költséget jelentenek számukra. Egy tanulmány szerint a két legerősebb érv, amit az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmaznak: az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az

alkalmazásuk mellett is: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel és jóval pontosabbak és megbízhatóbbak a fiataloknál (nem fognak más munkát keresni, megbecsülik a feladatokat), kevésbé kritikusak a felső vezetéssel és a vállalat működésével szemben és erős elkötelezettséget mutatnak a munkahelyük iránt. Emellett pedig részmunkaidőben, vagy akár kiszervezéssel is hajlandók dolgozni.

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel, akiknek közülük az egészsége engedi, szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre lehetőségük a munkaerő-piacon egyre kevesebb, kivételt képez, ha speciális tudással rendelkeznek.

A Képviselő-testület kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekacsolódásukat a közéletbe. A község programjain aktívan részt vesznek.

Községünkben nappali ellátást biztosító intézmény nem működik, így ez az adat nem releváns.

Az időskorban jellemző megbetegedések – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A munkaerő-piacon ők már nem képviselik magukat. Mezőgazdasági tevékenységekben vesznek részt, saját maguk látják el magukat megtermelhető élelmiszerekkel.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	4	3	7	4	2	1
41-45 év (TS 042)	Fő	0	1	0	0	0	0
	%	0,00%	33,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	1	0	0	0
	%	25,00%	0,00%	14,29%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	1	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	1	1	1	0	0
	%	25,00%	33,33%	14,29%	25,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	1	2	1	2	0
	%	0,00%	33,33%	28,57%	25,00%	100,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősek foglalkoztatására támogató programok a településen nincsenek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem jellemző.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

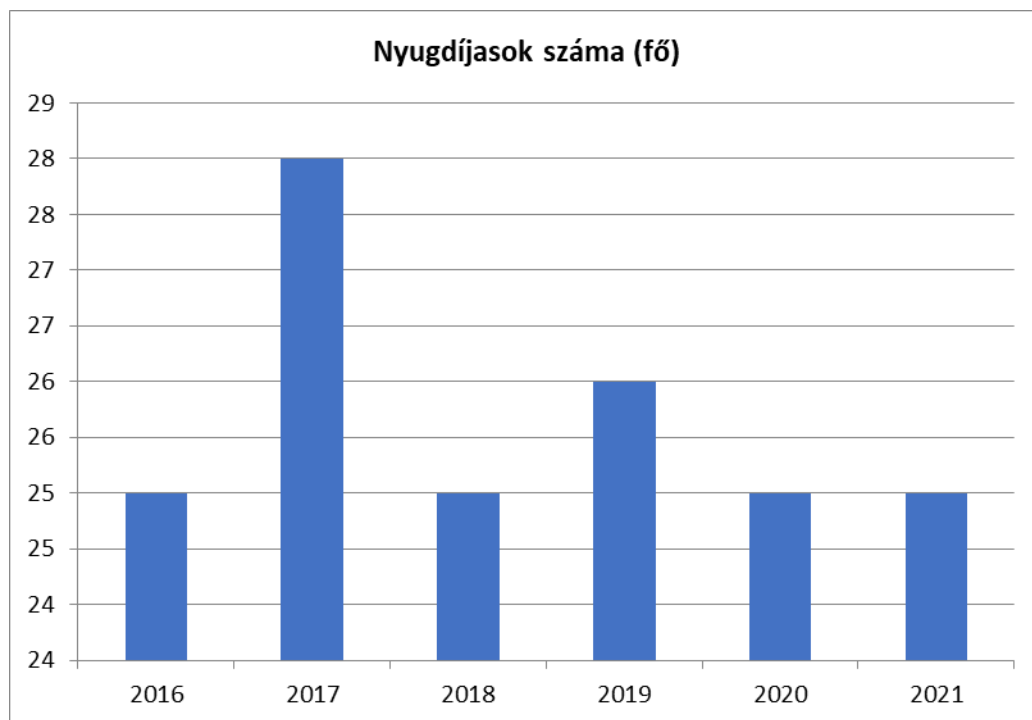
Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	7	18	25
2017	9	19	28
2018	7	18	25
2019	8	18	26
2020	8	17	25
2021	9	16	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nappali ellátásban nem részesült időskorú a településen, így nem releváns a vizsgálatuk.

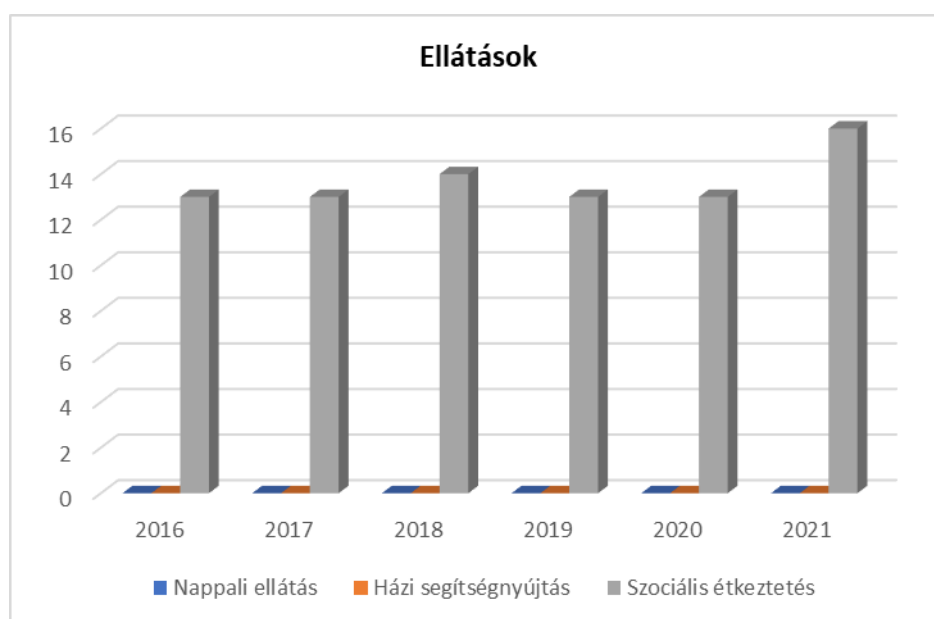

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	20	0	0	13
2017	20	0	0	13
2018	17	0	0	14
2019	16	0	0	13
2020	18	0	0	13
2021	20	0	0	16

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Időkorúak járadékában a településen nem részesül senki. Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A szolgáltatás igénybevételekor minden esetben gondozási szükségletfelmérésre kerül sor, mely két részből tevődik össze, házi orvosi vélemény és a szükségletfelméréssel megbízott szakdolgozó helyszínén

történő állapot felmérése. Házi segítségnyújtás keretében főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodnak, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás során ellátandó feladatok:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézményben történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- a szociális segítségnél felsorolt tevékenységeket.

A házi segítségnyújtás szolgáltatás térítési díj mentesen vehető igénybe.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű, vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai beteg részére, az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítás céljából nyújtott ellátás.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az alapfokú egészségügyi ellátást, heti 1 alkalommal a községháza épületében lévő orvosi rendelőben látja el a házi orvosi szolgálat. A térségben éjszakai és ünnepnapon orvosi ügyelet is működik.

A Gönci Járási Hivatal képviselőjében intézhetik a lakosok a szociális ügyeket érintő feladatokat, mint pl.:

- közgyógyellátás
- ápolási díj
- időskorúak járadéka
- egészségügyi szolgálathoz való jogosultság
- aktív korúak ellátása
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás

- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
- hadigondozottak pénzellátásának igénylése.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Könyvtár, a Közösségi Ház fontos szegmense az időskorúak számára a közművelődési szolgáltatások nyújtása, melyekkel igyekeznek bevonni e korcsoportot aktívan az intézmény tevékenységébe, különböző programokba.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket. Fontosnak tartjuk a digitális írástudás fejlesztését idős korban.

d) a generációk közötti programok:

A Településünk alacsony lakosság száma miatt minden rendezvény tekinthető generációk közötti programnak.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Perényi Borbála Gyülekezeti Otthon 2011-ben Házi segítségnyújtással és Falugondnoki szolgálattal nyitotta meg a kapuit. 5 településen (Pányok, Abaújvár, Zsujta, Telkibánya, Tornyosnémeti) látunk el idősgondozást összesen 81 főnél, és emellett Pányok községben pedig falugondnoki szolgálatot. A szolgálataink központja Abaújváron található, egy 2012-ben felújított és kibővített épületben, ahol azóta a munkatársaknak, ellátottaknak, érdeklődőknek sok és érdekes programot próbálunk nyújtani, és segíteni a munkájukat.

Amennyiben a szociális támogatásra rászorult személyekről az alapellátás keretében nem lehet gondoskodni, akkor az állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formákban kell részükre ellátást biztosítani.

A településen a Közösségi Ház számos programnak ad lehetőséget.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élő idősek segítése	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése Képzések indítása, igény szerinti bővítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezményes az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalást.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékos-ság esetén még jelentősebb.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők védett foglalkoztatottnak minősülnek. Településünkön a fogyatékkal élőknek foglalkoztatottsági lehetőség nincs, esetleg a közfoglalkoztatás keretében, ha az adott tevékenység engedi, és természetesen előnyben részesülnek annak érdekében, hogy teljes értékű életet élhessenek.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	0	3	3
2017	0	3	3
2018	0	3	3
2019	0	2	2
2020	0	2	2
2021	0	2	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Mint a táblázatban is jól látható csak a nők részesültek megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásában.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Településünkön nappali, egyházi és civil fenntartású ellátásban senki sem részesül.

- a) munkavállalást segítő lehetőségek: településünkön nincsenek munkalehetőségek.
- b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön hátrányos megkülönböztetés a fogyatékkal élők körében a foglalkoztatás területén nem jellemző.

- c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Településünkön önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Állami támogatásban részesülnek, az önkormányzat a lehetőségeihez mérten segíti, ezen személyek életének megkönnyítését együttműködve az érintett személyek igényének megfelelően. A szociális ellátásokat igénybe vevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is. Nyilvántartott adat azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülőkről van.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékoztató és a személyi segítség feltételeit.

A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre.

Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint – a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították.

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára – sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog biztosított a településen: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljeskörűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőikön keresztül, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra.

A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat. Ennek érdekében az együttműködésre és a párbeszédre lehetőséget adó fórumokat hirdessen az önkormányzat.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a *közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről* beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése:

A településen a falugondnoki szolgáltatást az Abaújvári Református Egyházközség működteti, az egészségügyi ellátások elérése a falugondnoki szolgáltatás segítségével történik.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A településen az akadálymentesítés megoldott, a közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához önkormányzatunk segítséget nyújt.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az akadálymentesítés településünkön nem okoz gondot az érintettek részére. A rendezvények, épületek, információk hozzáférése megoldott.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

A községben a munkahelyek akadálymentesítése megoldott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a

fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

A közterületek, járdák, parkok, illetve a parkolóhelyek kialakítása, akadálymentesítése részben biztosított a településen.

Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye stb.)

Települési szinten nappali intézménnyel nem rendelkezünk, a közlekedés megoldott az igényeknek megfelelően, illetve a helyi rászoruló lakosság részére (betegek, idősek) a falugondnoki szolgálat gyógyszerellátást és egyéb szükségletet biztosít az idősek részére. A település közös kocsit üzemeltet másik két településsel.

g) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Településünkön élő fogyatékos emberek pozitív diszkriminációban nem részesülnek.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigeteltség hatásainak enyhítése	Adathiány. Nincs információ a fogyatékkal élők valós számáról, fogyatékoságuk fokáról, milyen fogyatékosággal rendelkeznek.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település úthálózatának fejlesztése	Pályázati lehetőségek figyelése, pályázatok benyújtása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő vállalkozóknak és vállalkozásoknak, az egyházak képviselőinek, a település lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Pányok a jövőben még inkább élhető településsé váljon.

Településünkön a jogszabályok által előírt kötelezően ellátandó szolgáltatásokon és intézményeken túl szerepet kapnak a civil és egyházi szervezetek, csoportok lakosokat érintő tevékenységei.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során konzultáltunk az illetékes és érintett partnerscsoportok képviselőivel, a civil szervezetekkel, intézmények vezetőivel. Az elkészítés folyamatába bevonásra kerültek. Egyéni problémák és megoldási alternatívák felvázolására is lehetőségük volt, melyeket közösen megvitatunk és ezek alapján elkészítettük jelen programunkat. Önkormányzatunk ügyfélfogadási rendje szerint várta a jelentkezőket, akik hozzászólhattak a program kidolgozásához. A program megvalósíthatóságát és szakmaiságát is mindvégig szem előtt tartottuk. A különböző szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeit személyesen kezeltük, hirdető fórumainkon nyilvánossá tettük a közreműködés lehetőségét.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Településünkön nemzetiségi önkormányzat nem működik.

A Perényi Borbála Gyülekezeti Otthon 2011-ben Házi segítségnyújtással és Falugondnoki szolgálattal nyitotta meg a kapuit. 5 településen (Pányok, Abaújvár, Zsujta, Telkibánya, Tornyosnémeti) látunk el idősgondozást összesen 81 főnél, és emellett Pányok községben pedig falugondnoki szolgálatot. A szolgálataink központja Abaújváron található, egy 2012-ben felújított és kibővített épületben, ahol azóta a munkatársaknak, ellátottaknak, érdeklődőknek sok és érdekes programot próbálunk nyújtani, és segíteni a munkájukat.

Található a településen még könyvtár, közösségi ház.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A településen a házi segítségnyújtás szolgáltatást kistérségi együttműködés keretében az Abaúj-Hegyközi Gyermekjóléti és Szociális Alapszolgáltatási Körzet működteti. Az önkormányzat a szociális étkeztetést a Telkibányai Napköziotthonos Óvoda és Konyha intézmény útján biztosítja.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nemzetiségi önkormányzatok nincsenek.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A település életében jelen lévő szervezetek segítségével erősödik a nemzeti összetartás, a hagyományok megőrzése, tovább művelése, az egészségmegőrzés, és a szabadidő tartalmas eltöltésének lehetősége.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nemcsak az önkormányzat számára fontos az élhető település, hanem helyi, közeli vállalkozásoké, ezért együttműködve dolgozunk azon, hogy az esélyegyenlőséget minden területen biztosítani tudjuk.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során konzultáltunk az illetékes és érintett partnercsoportok képviselőivel, a civil szervezetekkel, intézmények vezetőivel. Az elkészítés folyamatába bevonásra kerültek, településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Egyéni problémák és megoldási alternatívák felvázolására is lehetőségük volt, melyeket közösen megvitattunk és ezek alapján elkészítettük jelen programunkat. Önkormányzatunk ügyfélfogadási rendje szerint várta a jelentkezőket, akik hozzászólhattak a program kidolgozásához. A program megvalósíthatóságát és szakmaiságát is mindvégig szem előtt tartottuk. A különböző szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeit személyesen kezeltük, hirdető fórumainkon nyilvánossá tettük a közreműködés lehetőségét.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Pányok Község Települési Esélyegyenlőségi Programja mindenki számára nyilvános és elérhető. A hozzáférés Pányok Község Önkormányzatánál a Községházán ügyfélfogadási időben, vagy előre egyeztetett további időpontban megtekinthető.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	<ul style="list-style-type: none"> - Tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, menetéről a rászorulóknak részére. - Munkaügyi Központba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetősége érdekében. - Cégek munkahely hirdetéseinek közzététele.
	Adósságsapda- pénzgazdálkodási hiányosságok	Életviteli tanácsadás saját környezetben
Gyermekek	Csellengő gyermekek	Szünidei programok szervezése
Nők	Háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretterjesztés	Előadások, oktatások szervezésével csökken a családsegítésben gondozottak száma
Idősek	Egyedül élő idősek segítése	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése Képzések indítása, igény szerinti bővítése
Fogyatékkal élők	Az elszigeteltség hatásainak enyhítése	A célcsoport kommunikáció színterének bővítése, számítógépes ismeretek szélesítése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	A település úthálózatának fejlesztése	Pályázati lehetőségek figyelése, pályázat benyújtása

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők egymásba fonódó területi és társadalmi hátrányok következményeinek, a szegénység mélyülésének, újra termelődésének és területi terjedésének mérséklése, továbbá a mélyszegénységben élők integrációjának előmozdítása azzal az eszközrendszerrel, amelyet a szociális és közösségi munka, a lakosság aktív részvételén alapuló tervezés együtt nyújthat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségét, hogy intézkedéseink eredménye csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek körében az aktív életvitel biztosítására, a generáció közti távolság csökkentésére, a rászorulóknak mindennapjainak könnyítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén gazdasági és szociális szférában az egyenlő bánásmód érvényesítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I./1. A mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Elhelyezkedés elősegítése és foglalkoztatásban való megmaradás
B	Feltárt probléma megnevezése:	A településen élő aktív korúak körében magas a munkanélküliség, melyet közfoglalkoztatás szervezésével szeretnénk csökkenteni, ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődlegesen munkaerő-piacon való későbbi elhelyezkedésüket
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: munkanélküliség csökkentése Középtávú: nagyobb csökkenés Hosszútávú: még nagyobb csökkenés A településen élő aktív korúakat szeretnénk bevonni a közfoglalkoztatásba, mellyel elősegítenénk a munkaerő-piacon való későbbi elhelyezkedésüket
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi Esélyegyenlőségi Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Igen
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve:	Helyi adottságok feltérképezése, pályázat benyújtása közfoglalkoztatásra, új munkahelyek létrehozása és megtartása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati támogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Működési és pályázati támogatottság függvénye, önkormányzati döntés alapján folyamatosan megvalósítható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

I./2. A mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése érdekében együttműködések kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése:	Elszegényesedés, a lakosság adósságállományának újratermelődése. Pályázati lehetőségek ismeretének hiánya; kevésbé ismerik az energia hatékony megoldásokat, a megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségét
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: fellelni azokat, akiket érint a probléma Középtávú: megoldási lehetőségek, szakemberek segítése, beinduljon az adósságrendezés, a fenntarthatóság Hosszú távú: csökkenjen az eladósodottak száma a településen, csökkenjenek a rezsiköltségek
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi Esélyegyenlőségi Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Igen
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve:	Tájékoztatás, adatgyűjtés, helyzetfelmérés A lakosság tájékoztatása a lehetőségekről Foglalkoztatás érdekében kapcsolattartás a Gönci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával Programok szervezése, ahol szakemberek segítik és ismertetik a megoldási lehetőségeket
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati támogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Szakemberek bevonásával, tájékoztatással, információáramlással hosszútávon csökkenthető az eladósodottak száma.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

II./1. A gyermekek esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Gyermekek részére szünidei programok szervezése
B	Feltárt probléma megnevezése:	Hátránykompenzáló programok nincsenek községünkben. A rászoruló gyermekek számára, szünidei programok hiánya. Ezzel az intézkedéssel szeretnénk megoldani azt, hogy községünk gyermekei kulturált körülmények között tölthessék el a szabadidejüket. A hátránykompenzáló programokkal szeretnénk biztosítani a tanuláshoz megfelelő környezetet, hogy fel tudjanak készülni a tanórákra. Fontos, hogy a gyermekek étkeztetését is biztosítani tudjuk.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: tájékoztatás, pályázati lehetőségek felkutatása Középtávú: programok szervezése Hosszú távú: programok megléte, a gyermekek kulturáltan tudják eltölteni szabadidejüket, szünidei programok szervezése, lebonyolítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi Esélyegyenlőségi Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Igen
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve:	igényfelmérés, pályázati lehetőségek felkutatása, szünidei programok szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati támogatás, önkormányzati forrás, technikai háttér, humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Működési és pályázati támogatottság függvénye, a pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján. Pályázati támogatás függvényében folyamatosan megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

III./1. A nők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Háztartási, gyermeknevelési, életvezetés ismeretterjesztés
B	Feltárt probléma megnevezése:	Gyermekeit egyedül nevelő nő, vagy többgyermekes családnál elszegényesedés kockázata magas
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: feltérképezni egyáltalán milyen igény jelentkezik. Meg kell tudni kik küzdenek a problémával Középtávú: átmeneti segítség, támogatásokkal felkutatni egyéb megoldási lehetőségeket Hosszú távú: elszegényesedés megállítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi Esélyegyenlőségi Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Igen
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve:	kapcsolatfelvétel óvodával, iskolával kiszűrni a rászorulókat igényfelmérés szociálisan rászorultak támogatása elszegényesedés megállítására további alternatív lehetőségek számbavétele
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	-önkormányzati adatgyűjtés - támogatás, -önkormányzati forrás, - szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

IV./1. Az idősek esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Egyedül élő idősek segítése
B	Feltárt probléma megnevezése:	Időskori egyedüllét, elmagányosodás depresszív hatása jelentős probléma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: helyzetfelmérés, Középtávú: szemléletformálása, kapcsolatfelvétel a családdal az érintettekkel Hosszú távú: programok folyamatos szervezése települési szinten. Aktív időskor segítése, bevonásuk a közösségi munkába. Helyi rendezvényeken való közös sütés-főzés.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi Esélyegyenlőségi Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Igen
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve:	- igényfelmérés, - jelentkezők összeírása, - programok szervezése - az időskorú lakosság körében csökken az elmagányosodás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Fogyatékkal élők száma, különböző fogyatékosági kategóriákba sorolás ismerete, háziorvosi nyilvántartás, adatfrissítés, aktualizálás, kapcsolattartás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

V./1. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Az elszigeteltség hatásainak enyhítése
B	Feltárt probléma megnevezése:	Adathiány. Nincs információs a fogyatékkal élők valós számáról, fogyatékoságuk fokáról, milyen fogyatékosággal rendelkeznek.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A hiányzó adatok begyűjtése. Az intézményekkel, egyesületekkel kapcsolatba lépni. A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megvalósítása, kommunikációs színterének bővítése, a számítógépes ismereteik bővítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi Esélyegyenlőségi Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Igen
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve:	Kapcsolattartás a célcsoporttal, a velük foglalkozó intézményekkel, szakemberekkel, szervezetekkel. Tájékoztatni a célcsoportot a segítő szervezetekről, lehetőségeikről. Bevonni őket a közösségi programokba
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.10.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Fogyatékkal élők száma, különböző fogyatékosági kategóriákba sorolás ismerete, háziorvosi nyilvántartás, adatfrissítés, aktualizálás, kapcsolattartás
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán Pénzügyi Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá, pályázati források folyamatos felkutatásával. Folyamatos karbantartás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében a együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	a település úthálózatának fejlesztése	A település útjai elhasználnának. Nem minden útszakasz burkolt.	A településen való közlekedés biztonságossá tétele.	Helyi Esélyegyenlőségi Program	Igen	Pályázati lehetőségek figyelése, pályázatok benyújtása	Polgármester	2028.10.31.	Önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés	pályázati támogatás, műszaki szakemberek megléte, technikai háttér	állami támogatás biztosítása mellett az úthálózat karbantartása megoldható	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Elhelyezkedés elősegítése és foglalkoztatásban való megmaradás	A településen élő aktív korúak körében magas a munkanélküliség, melyet közfoglalkoztatás szervezésével szeretnénk csökkenteni, ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődlegesen munkaerő-piacon való későbbi	Rövidtávú: munkanélküliség csökkentése Középtávú: nagyobb csökkenés Hosszú távú: még nagyobb csökkenés	Helyi Esélyegyenlőségi Program	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Helyi adottságok feltérképezése, pályázat benyújtása közfoglalkoztatásra, új munkahelyek létrehozása és megtartása.	Polgármester	2028.10.31.	Önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés, TeIR KSH	pályázati támogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	Működési és pályázati támogatottság függvénye, önkormányzati döntés alapján folyamatosan megvalósítható.	nem releváns

		elhelyezkedésüket											
2	Adósságcsapdapénzgazdálkodási hiányosságok kezelése érdekében együttműködés kialakítása	Elszegényesedés, a lakosság adósságállományának újratemelődése. Pályázati lehetőségek ismeretének hiánya; kevésbé ismerik az energia hatékony megoldásokat, a megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségét.	Rövidtávú: fellelni azokat, akiket érint a probléma Középtávú: megoldási lehetőségek, szakemberek segítése, beinduljon az adósságrendezés, a fenntarthatóság Hosszú távú: csökkenjen az eladósodottak száma a településen, csökkenjenek a rezsiköltségek	Helyi Esélyegyenlőségi Program	Igen	Tájékoztódás, adatgyűjtés, helyzetfelmérés A lakosság tájékoztatása a lehetőségekről Foglalkoztatás érdekében kapcsolattartás a Gönci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával Programok szervezése, ahol szakemberek segítik és ismertetik a megoldási lehetőségeket	Polgármester	2028. 10. 31.	10.	Önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés	pályázati támogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	Szakemberek bevonásával, tájékoztatással, információáram lással hosszútávon csökkenthető az eladósodottak száma.	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	Gyermekek részére szünidei programok szervezése	Hátránykompenzáló programok nincsenek községünkben. A rászoruló gyermekek számára, szünidei programok hiánya. Ezzel az intézkedéssel szeretnénk megoldani azt, hogy községünk gyermekei kulturált körülmények között tölthessék el a szabadidejüket. A hátránykompenzáló programokkal szeretnénk biztosítani a tanuláshoz megfelelő környezetet, hogy fel tudjanak készülni a tanórákra. Fontos, hogy a gyermekek étkeztetését is biztosítani tudjuk.	Rövidtávú: tájékoztatás, pályázati lehetőségek felkutatása Középtávú: programok szervezése Hosszú távú: programok megléte, a gyermekek kulturáltan tudják eltölteni szabadidejüket, szünidei programok szervezése, lebonyolítása.	Helyi Esélyegyenlőségi Program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	igényfelmérés, pályázati lehetőségek felkutatása, szünidei programok szervezése	Polgármester	2028. 10. 31.	10.	Önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés	Pályázati támogatás, önkormányzati forrás, technikai háttér, humán erőforrás	Működési és pályázati támogatottság függvénye, a pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján. Pályázati támogatás függvényében folyamatosan megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá.	nem releváns

III. A nők esélyegyenlősége												
1	Háztartási, gyermeknevelési, életvezetés ismeretterjesztés	Gyermekét egyedül nevelő nő, vagy többgyermekes családnál elszegényesedés kockázata magas.	Rövidtávú: feltérképezni egyáltalán milyen igény jelentkezik. Meg kell tudni kiküzdödni a problémával Középtávú: átmeneti segítség, támogatásokkal felkutatni egyéb megoldási lehetőségeket Hosszú távú: elszegényesedés megállítása.	Helyi Esélyegyenlőségi Program	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	kapcsolatfelvétel óvodával, iskolával a kiszűrni a rászorulókat számát igényfelmérés szociálisan rászorultak támogatása elszegényesedés megállítására további alternatív lehetőségek számbavétele	Polgármester	2028. 10. 31.	Önkormányzati adatok	- önkormányzati adatgyűjtés - támogatás, - önkormányzati forrás, - szakemberek megléte	Megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.	nem releváns
...												
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Egyedül élő idősek segítése	Időskori egyedüllét, elmagányosodás depresszív hatása jelentős probléma	Rövidtávú: helyzetfelmérés, Középtávú: szemléletformálása, kapcsolatfelvétel a családdal az érintettekkel Hosszú távú: programok folyamatos szervezése települési szinten. Aktív időskor segítése, bevonásuk a közösségi munkába. Helyi rendezvényeken való közös sütés-főzés.	Helyi Esélyegyenlőségi Program	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	- igényfelmérés, - jelentkezők összeírása, - programok szervezése - az időskorú lakosság körében csökken az elmagányosodás	Polgármester	2028. 10. 31.	Önkormányzati adatok	Fogyatékkal élők száma, különböző fogyatékosági kategóriákba sorolás ismerete, háziiorvosi nyilvántartás, adatfrissítés, aktualizálás, kapcsolattartás	Megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.	nem releváns
...												

V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Az elszigeteltség hatásainak enyhítése	Adathiány. Nincs információ a fogyatékkal élők számáról, fogyatékossguk fokáról, milyen fogyatékossgal rendelkeznek.	A hiányzó adatok begyűjtése. Az intézményekkel, egyesületekkel kapcsolatba lépni. A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megvalósítása, kommunikációs színterének bővítése, a számítógépes ismeretek bővítése	Esély Egyenlőségi Program	Országos Fogyatékossgügyi Program (2015-2025)	Kapcsolattartás a célcsoporttal, a velük foglalkozó intézményekkel, szakemberekkel, szervezetekkel. Tájékoztatni a célcsoportot a segítő szervezetekről, lehetőségeikről. Bevonni őket a közösségi programokba.	Polgármester	2028. 10. 31.	Fogyatékkal élők száma, különböző fogyatékossgai kategóriákba sorolás ismerete, háziiorvosi nyilvántartás, adatfrissítés, aktualizálás, kapcsolattartás	Humán Pénzügyi Technikai	Folyamatosan megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá, pályázati források folyamatos felkutatásával. Folyamatos karbantartás.	nem releváns
...												

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

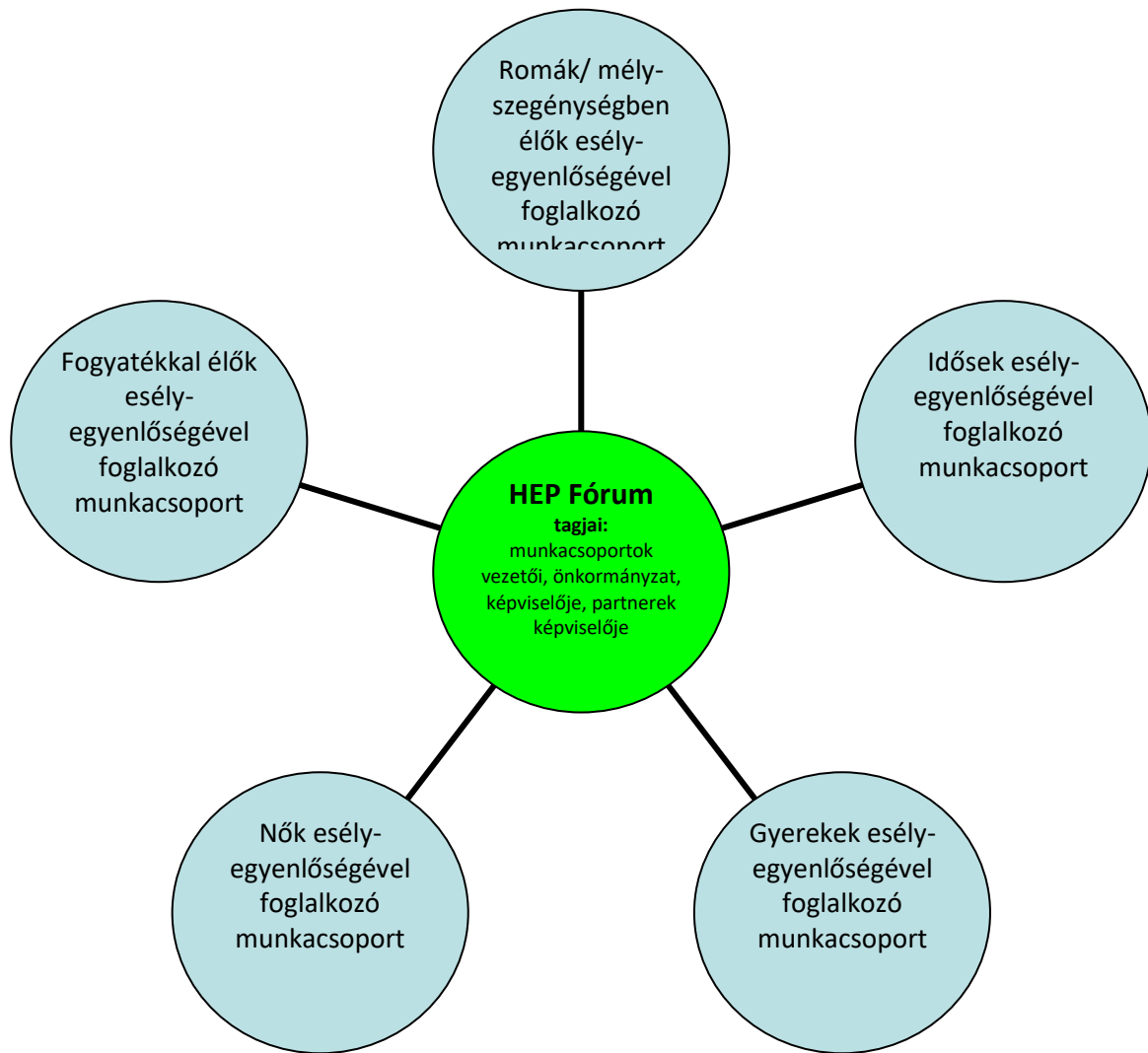
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában,

összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok:

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- a HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- a település jegyzője,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az

esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni. A HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pányok Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Pányok Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 35/2023. (X.25.) határozatával elfogadta.

Melléklet:

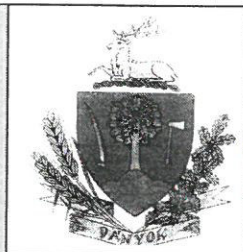
- képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Pányok, 2023. október 25.

Menyhért Gergő
Menyhért Gergő
polgármester

Pányok Község Önkormányzata

3898 Pányok, Fő út 35.

Tel./Fax.: 06/46/388-085

E-mail: panyokhivatal@gmail.com

JEGYZŐKÖNYVI KIVONAT

Készült: Pányok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. október 25. napján megtartott ülésén készült jegyzőkönyvből.

A Képviselő-testület 3 fő jelen levő tagja, 3 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

Pányok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 35/2023. (X.25.) határozata

a 2023-2028. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Pányok Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-ában foglaltak alapján megtárgyalta és a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja Pányok Község Önkormányzatának a 2023-2028. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

k.m.f.

Menyhért Gergő s.k.
polgármester

dr. Csurilla Martina s.k.
jegyző

Kiadmány hitelélül: Telkibánya, 2023. október 25.

.....
dr. Csurilla Martina jegyző

